

2023-24

RODA DE PREMSA INICI DE CURS

*#elcursdel6%
#EducacioAmbQualitat*

CCOO
educació

1.- INTRODUCCIÓ. 2023-2024: EL CURS DEL 6%.....	5
2. ELS NOMBRES DE L'EDUCACIÓ A CATALUNYA. NECESSITEM EL 6%.....	7
3.- LES RÀTIOS A CATALUNYA, LES MÉS ALTES DE L'ESTAT.....	13
Ràtios Alumnat per Unitat als Centres Públics de Catalunya.....	13
Necessitats associades a les Ràtios Alumnat per Professor/a als Centres Públics de Catalunya.....	15
Plantilla necessària per poder igualar les diferents “ràtios” dels centres públics catalans amb les mitjanes estatals.....	17
4. FORMACIÓ PROFESSIONAL, MÉS INVERSIÓ JA!! ATUREM EL DESEQUILIBRI ENTRE L'FP PÚBLICA I PRIVADA.....	21
5. EDUCACIÓ INCLUSIVA AMB GARANTIES I AMB QUALITAT.....	24
6. LA LLENGUA CATALANA A L'EDUCACIÓ GARANT DEL COMPROMÍS, LA IGUALTAT I LA COHESIÓ SOCIAL.....	28
7. LA IGUALTAT A L'EDUCACIÓ HA DE SER UNA PRIORITAT.....	30
8. EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I AMBIENTAL.....	32
9. DEMANDES PELS DIFERENTS SECTORS EDUCATIUS.....	35
a) EL 0-3, LES ESCOLES BRESSOL.....	35
b) PERSONAL DOCENT DE L'EDUCACIÓ PÚBLICA.....	37
c) PERSONAL LABORAL DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ.....	40
d) PERSONAL DEL LLEURE EDUCATIU I SOCIOCULTURAL.....	42
e) PERSONAL DE L'EDUCACIÓ CONCERTADA.....	44
f) UNIVERSITATS PRIVADES.....	45
g) UNIVERSITATS PÚBLIQUES.....	45
h) ATENCIÓ A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT.....	46
i) ENSENYAMENTS NO REGLATS.....	46

1.- INTRODUCCIÓ. 2023-2024: EL CURS DEL 6%

Aquest no pot ser un curs de continuïtat, **cal entomar amb decisió els greuges que l'educació del nostre país arrossega des de fa anys** i que s'entrecreuen en un punt central: **la falta d'un finançament** adequat i estable. És per això que CCOO i cinquanta entitats més hem llançat una Iniciativa Legislativa Popular, per garantir per llei que l'educació a Catalunya compti amb una inversió pública equivalent, com a mínim, al 6% del PIB català.

Aquesta inversió és imprescindible per assegurar **la qualitat de l'educació i la formació al llarg i ample de la vida**. Una qualitat que ha d'incloure una **reducció real de les ràtios** i una educació **inclusiva, coeducativa i equitativa** per a tothom. Malgrat l'autobombo del Departament, que es vanta de l'augment de professorat, la reducció de les ràtios en aquest curs només serà una realitat, a I3 i I4, i no en tots els grups, només al 86% de les aules públiques de I3 estaran a 20 alumnes o menys i només un 70 % dels grups d'I4 estaran a 20. La resta de cursos, tant al 0-3, com a primària, secundària i els postobligatoris continuem amb ràtios molt altes i en alguns casos fins i tot amb sobreràtios. Les conseqüències són que **no es poden atendre adequadament les necessitats educatives, ni molt menys fer front a l'atenció individualitzada de l'alumnat**. Fiar-ho tot a l'evolució demogràfica i no planificar la necessària contractació de més professionals de l'educació, tant docents com personal de suport i atenció educativa, fa impossible equiparar-se als països més avançats d'Europa i fins i tot ens manté lluny de la mitjana de la resta de comunitats autònomes de l'estat. **El Departament ha d'assumir una disminució generalitzada de les ràtios a totes les etapes perquè sinó estem condemnant a l'alumnat actual a no gaudir d'aquesta imprescindible mesura fins a l'any 2035!!**

Pel que fa al desplegament del decret 150/2017 del sistema educatiu inclusiu, constatem que la manca d'una inversió decidida i previsible fa impossible passar dels desitjos als fets. El Departament explica a les seves rodes de premsa que anem avançant cap a un sistema educatiu inclusiu, però totes sabem que la realitat no és aquesta, que **als centres hi ha una complexitat moltes vegades inassumible** amb els recursos dels quals es disposa, que les professionals han d'assumir més tasques de les que els correspon i no sempre es pot oferir la qualitat desitjada. Per exemple, **no s'han creat totes les SIEI necessàries**, es manté vigent la reducció de mig docent a les de secundària i ni tan sols es cobreixen les baixes de la totalitat del personal. No s'ha complert l'acord del Parlament d'abril del 2020, per establir un calendari per la internalització del perfil professional del **personal vetllador**; continuem amb més de 2000 treballadores a tota Catalunya, duent a terme una tasca fonamental a les nostres escoles i instituts, en unes condicions de greu precarietat econòmica i organitzativa. Continuem tenint alumnat amb malalties cròniques complexes als centres educatius sense garantir-los el seu dret a l'**atenció sanitària** de qualitat que requereixen i sense tenir personal d'infermeria als centres. Manquen **Aules d'Acollida** que són tan necessàries per a l'alumnat nouvingut, quan caldria ampliar-les al cycle inicial de primària i als alumnes que porten més de dos anys, ja que el procés d'adaptació i d'aprenentatge de la llengua requereixen més temps per garantir el seu assoliment.

Blindar un finançament suficient per a l'educació, més enllà de les conjuntures polítiques, també és imprescindible per aconseguir unes condicions laborals dignes per a tots i totes les professionals de l'educació. Això que anomenem **“revertir les retallades”** no és només una qüestió de justícia cap a desenes de milers de treballadores i treballadors, ara mateix som unes 230.000, sinó també una necessitat per a fer prou atractives les professions educatives. També, és imprescindible homologar les condicions de totes les professionals de l'educació. Calen més docents i més personal d'atenció educativa, tenint en compte a més a més que en els anys vinents es jubilaran molts d'ells i d'elles. Algunes especialitats de l'ESO i de les etapes postobligatòries ja fa temps que tenen serioses dificultats per a poder ser cobertes i correm el risc que el problema es generalitzi si no avancem, sense demores ni excuses, en **millorar les condicions laborals i dignificar la tasca educativa**.

CCOO, des de la nostra identitat de sindicat de classe, reclamem una especial **atenció a tots els sectors del món educatiu**, com el lleure educatiu, la formació de persones adultes, la formació professional, la no reglada, l'atenció a la diversitat funcional, l'ensenyament universitari o el 0-3, perquè tots ells desenvolupen una **feina imprescindible** per una educació integral al llarg de la vida. Cal respecte a les treballadores i treballadors i a la seva representació sindical garantint condicions justes i una negociació efectiva i real.

2. ELS NOMBRES DE L'EDUCACIÓ A CATALUNYA. NECESSITEM EL 6%.

Els Pressupostos en educació de la Generalitat de Catalunya per al 2023 ratifiquen la necessitat que la ILP "PEL 6% DEL PIB A EDUCACIÓ", impulsada per CCOO i amb l'adhesió de cinquanta entitats del món educatiu i social, sigui un èxit i es garanteixi un finançament suficient per a una educació amb qualitat que permeti complir les previsions de la LEC.

Amb caràcter previ al detall de les inversions educatives previstes per a l'any 2023 i la seva evolució respecte de l'any anterior, cal comentar algunes peculiaritats del **model de desenvolupament que tenen els pressupostos catalans en matèria d'educació**.

Les estadístiques de finançament educatiu segueixen un model general, al qual s'adeqüen gairebé tots els territoris de l'estat i que, per tant, permet realitzar comparacions pels grans programes de despesa educativa. Aquests programes són: administració general, educació infantil i primària, ensenyaments secundaris, educació especial, educació compensatòria/inclusiva, serveis complementaris, activitats extraescolars, ensenyaments de règim especial i de formació de persones adultes. Aquest model sol ser seguit de forma generalitzada en l'elaboració i descripció dels pressupostos educatius.

Les estadístiques oficials estatals d'educació referides a Catalunya també responen, evidentment, a aquest mateix model. Però els pressupostos educatius de la Generalitat no el segueixen. Això limita en gran part poder fer una valoració de l'evolució del finançament educatiu per al 2023 des del punt de vista de les finalitats educatives, que a Catalunya es refereixen a conceptes molt més amplis, com l'anomenada "Educació General", on s'agrupa gairebé tota la inversió dels ensenyaments no universitaris i que inclou gairebé tots els programes esmentats, sense un desglossament que seria molt necessari per a poder analitzar amb més detall totes les partides.

Un altre element que dificulta concretar moltes valoracions per a aquest 2023 és la manca de la dada global sobre la inversió educativa, a l'anomenada "Funció Educació". A gairebé totes les comunitats autònomes és la primera dada general que apareix. I és en aquesta on s'agrupen altres inversions amb finalitat educativa que poden estar assignades a altres departaments, com pot per l'educació Infantil del 0-3, pels ajuts a l'estudi o part de les beques (menjador, llibres, transport...) o per la Formació de caràcter laboral. **Aquesta "Funció Educació" és la dada més significativa de la inversió global educativa a cada comunitat i sol aparèixer agrupada sota l'epígraf 42 dels Pressupostos**

En el cas dels nostres Pressupostos aquesta dada global no apareix definida a la seva Llei de Pressupostos, encara que es pot deduir de la suma de 5 funcions (Taula 2) que estan definides per separat en els Pressupostos. Les funcions són: 4.2.1. Educació General; 4.2.2. Educació Universitària; 4.2.4 Serveis Complementaris; 4.2.5. Beques i 4.2.6. Formació del Personal Docent. En total, configuren el que en el detall Pressupostari de la Generalitat si apareix com a Funció 42, encara que no és clar si són els únics factors a computar i si es considera l'existència d'altres agents educatius inclosos en la Llei de Pressupostos de Catalunya com els Consorcis (Barcelona o Formació Contínua de Catalunya), Agències (Sistema universitari i de gestió d'ajuts universitaris) o Fundacions com les relacionades amb els ensenyaments musicals.

Tot i aquests matisos significatius, que limiten la valoració de les inversions en qüestions claus del nostre sistema educatiu, **la continuïtat de criteris sí que permet descriure i comentar l'evolució pressupostària entre 2023 i 2022.**

Taula 1. Evolució general pressupostària a Catalunya 2023/2022

Àmbit	Pressupost 2023 milions d'euros	Pressupost 2022 milions d'euros	Diferència absoluta	Diferència relativa
Departament Educació	6.960,449	6.555,556	404,893	6,2%
Departament Recerca i Universitat	1.588,991	1.476,704	112,287	7,6%
4.2 Funció Educació	7.998,147	7.668,719	329,428	4,30%
Total Generalitat	51.639,958	48.863,272	2.776,686	5,68%

Fons: Departament d'Economia i Hisenda.- Àmbit Pressupostos.- Portal 2023 (o 2022).- Documents.

Taula 2. Evolució dels grans conceptes educatius dels Pressupostos de Catalunya entre el 2023 i el 2022

Àmbit	Pressupost 2023 milions d'euros	Pressupost 2022 milions d'euros	Diferència absoluta	Diferència relativa
4.2.1 Educació General	6.433,911	6.116,130	317,781	5,2%
4.2.2 Educ. Universitaria	1.162,132	1.046,243	115,889	11,1%
4.2.4 Serv. Complementaris	152,513	213,826	-61,313	-28,8%
4.2.5 Beques	243,220	287,220	-44,000	-15,3%
4.2.6 Formació P. Docent	6,370	5,3000	1,070	20,2%
4.2 Funció Educació	7.998,147	7.668,719	329,428	4,30%

L'increment de la inversió global de la Generalitat de Catalunya, respecte del 2022, que és d'un 5,68%, en aparença és un increment inferior al dels Departaments d'Educació i de Recerca i Universitats (Taula 1). En si mateix, és **una dada positiva que tots dos departaments creixin lleugerament per sobre del conjunt de la Generalitat**, ja que ha estat freqüent fins ara que l'Educació perdia pes en el conjunt de la despesa pública catalana, malgrat el compromís de la LEC que això no passes.

Tot i això, en analitzar el total de Programes inclosos en la Funció Educació, amb el concepte comptable 4.2, **hi ha canvis de valoració molt significatius i l'increment global de la inversió es limita al 4,3%, inferior clarament a la variació general de la Generalitat i perdent pes**, novament, en el marc global de la despesa pública catalana.

Aquest contrast s'explica perquè les dades del detall pressupostari **mostren una retallada de més de 105 milions d'euros entre la previsió per a serveis complementaris i per a beques, que són partides claus en les garanties d'inclusió**, igualtat d'oportunitats i conciliació, que tenen poca justificació i llasten el conjunt de fons destinats a Educació. Fins i tot la partida d'**Educació General** -que han d'incloure l'atenció a tots els nivells educatius sostinguts amb fons públics, l'educació especial i l'educació compensatòria, clau en la inclusió educativa, **creix lleugerament menys, amb el 5,2%**, que el conjunt del pressupost català d'aquest any. Només la previsió per a educació universitària i la de formació del personal docent, tenen un comportament clarament millor que el general.

Seria molt important, dins del Departament d'Educació, conèixer la previsió pressupostària per als grans nivells educatius (educació primària, secundària, especial...), però no figura als detalls pressupostaris i la mateixa estructura interna de la despesa del Departament (Taula 3) dificulta qualsevol aproximació.

Taula 3. Evolució dels grans centres de gestió de la despesa dins del Departament d'Educació entre el 2023 i el 2022

Servei	Pressupost 2023 milions d'euros	Pressupost 2022 milions d'euros	Diferència absoluta	Diferència a relativa
Gabinet i Secret. General	2.388,331	2.361,517	26,814	1,1%
Secr. Transformació Educ.	343,077	468,003	-124,926	-26,7%
Consorci Educ. Barcelona	163,174	147,290	15,884	10,8%
Despesa Pers. Docente Depart.	3.586,653	3.162,447	424,206	13,4%
Despeses Per. Docent CEB	479,313	416,299	63,014	15,1%
Total Secció	6.960,449	6.555,556	404,893	6,2%

Tot i que es mantenen importants retallades en el Departament, hem de **valorar positivament la previsió per a despeses de personal de centres públics, ja que suposa la garantia de compliment dels Acords de caràcter laboral i retributiu assolits entre aquest sindicat** i el Departament d'Educació que han d'afectar sobretot l'Educació Infantil, Primària i Especial. És en aquests aspectes on cal reconèixer una evolució pressupostària millor que el comportament global de la Generalitat. Aquestes millores es concreten especialment, en l'Acord de l'1 de setembre de la recuperació de l'hora lectiva amb la contracció de 3566 docents i amb els diferents increments salarials que hem signat durant aquests mesos.

Aquesta valoració queda ratificada en analitzar l'evolució pressupostària pels grans capítols de despesa (Taula 4), què és una referència obligatòria de tots els pressupostos, siguin de l'àmbit territorial que siguin.

Taula 4. Evolució dels diferents capítols de despesa dins del Departament d'Educació entre el 2023 i el 2022

Capítol de Despesa	Pressupost 2023 milions d'euros	Pressupost 2022 milions d'euros	Diferència absoluta	Diferència a relativa
1.- Despeses de Personal	4.354,627	3.844,966	509,661	13,3%
2.- Despeses corrents en béns i serveis	483,155	625,558	-142,403	-22,7%
3.- Despeses Financeres	0,900	0,000	0,900	---
4.-Transferències Corrents	1.867,814	1.876,164	-8,350	-0.4%
5.- Operacions Corrents	6.706,496	6.346,469	360,027	5,7%
6.- Inversions reals	205,194	155,237	49,957	32,2%
7.- Transfer. Públiques	48,378	53,555	-5,177	-9,7%
8.- Var. Actius Financ.	0,381	0,298	0,083	27,9%
9.Total Departament	6.960,449	6.555,556	404,893	6,2%

Aquesta evolució dels diferents capítols de despesa de la Taula 4 mostra, de nou, els diferents comportaments que tindrà la despesa educativa el 2023. És positiu el comportament, que ja és remarcat a la taula anterior, del capítol del personal de l'ensenyament públic i suposa una garantia de compliment dels últims acords assolits; i **també ho és l'evolució de les inversions reals després de tants anys de retallades patides en la inversió destinada a la creació de centres públics i en la renovació d'equips i d'infraestructures d'aquests.**

Però també es manifesta la pervivència de retallades en altres aspectes clau com és el manteniment de centres públics, gairebé un 23% menys, que repercutirà sens dubte de forma greu en el funcionament ordinari dels centres, especialment de secundària, i que pot tenir la seva translació als d'infantil i primària si es considera la retallada de les transferències als municipis, que estan encarregats de garantir el manteniment i el funcionament ordinari de les escoles. Aquesta actuació negativa ressalta més encara en comparar amb la previsió pressupostària per a les despeses de funcionament dels centres concertats catalans.

En aquesta mateixa línia, és convenient observar l'evolució, dins de la partida de transferències (Taula 5) dels fons destinats a concerts educatius i del conjunt de les transferències a les corporacions locals amb finalitat educativa. Els primers estan clarament definits als Pressupostos en el concepte econòmic 488, que és comú a totes les Conselleries d'Educació de l'Estat, i que no diferencia les partides per nivells educatius,

com acostuma a ser habitual, sinó que als nostres pressupostos distingeix entre la previsió per a "Pagament Delegat" i per a "Funcionament".

Taula 5. Evolució de les principals transferències 2023/2022

Concepte	Pressupost 2023 milions d'euros	Pressupost 2022 milions d'euros	Diferència absoluta	Diferènci a relativa
488.01 Nòmina Pagament Delegat	1.070,582	1.075,396	-4,814	-0,4%
488.02 Despeses de funcionament i altres	173,191	123,300	49,891	40,5%
488 Total Concerts Educ	1.243,773	1.198,696	45,077	*3,8%
Transferències a Corporacions Locals	382,180	428,358	-46,178	-10,8%

Aquesta Taula 5 mostra una lleugera retallada a les partides per a l'abonament dels salaris al professorat de l'ensenyament concertat, encara que el seu increment retributiu ha estat idèntic al del que presta servei als centres públics, cosa que podria explicar-se per l'actual **procés d'integració voluntària a la xarxa pública** que desenvolupen alguns centres i que, al seu torn, tindrà un increment correlatiu en les partides de despesa de personal de l'ensenyament públic ja comentades en absorbir aquest professorat. **Així mateix, cal destacar la importantíssima pujada, de més del 40%, a les partides per garantir el funcionament dels centres concertats, en paral·lel a la seva important retallada als centres públics que denunciem.**

Pel que fa a les transferències a les **corporacions locals** que, en general, fan un important esforç educatiu i s'impliquen fins i tot en qüestions a què no estan legalment obligades i han mitigat les retallades generals d'anys anteriors en molts àmbits relacionats amb la igualtat i la conciliació, **es produeix una nova retallada d'aquestes, que pot incidir negativament en aquestes actuacions i en el manteniment ordinari dels col·legis públics del seu àmbit territorial.**

Finalment, a la Taula 6, seria convenient la difusió de les partides més significatives destinades a l'Educació Universitària, dins de la Conselleria de Recerca i Universitats, on la despesa educativa és la part més important, però no l'única, i on, entre els diferents conceptes existents, ressenyem els que porten l'epígraf 42, que són els que fan referència a Educació.

Taula 6. Evolució dels principals conceptes pressupostaris als ensenyaments universitaris catalans entre 2023 i 2022.

Concepte	Pressupost 2023 milions d'euros	Pressupost 2022 milions d'euros	Diferència absoluta	Diferènci a relativa
Direcció General d'Universitats	1.260,904	1.150,279	110,625	9,6%
422.- Func. Universitats	1.135,740	1.025,479	110,261	10,8%
425.Beques i ajuts estudi	123,220	123,220	0,000	0,0%
Consell Interunivers. català	6,145	6,214	-0,069	-1,1%
Gabinet i Secret. Gen. Dep.	26,055	22,549	3,506	15,5%

La congelació dels fons dedicats a beques i ajuts a l'estudi mostra una dada negativa que contrasta amb l'actuació, per exemple, del Ministeri d'Educació. Així i tot, **cal reconèixer que és en l'àmbit de les aportacions als ensenyaments universitaris, que mostra la Taula 6, on es produeix la millor actuació de la Generalitat.** Les partides per a les universitats copen la quasi totalitat de l'increment del Departament en què s'inscriuen, que hem de valorar quan tenen de rectificació d'unes polítiques d'inversió totalment negatives produïdes a l'últim decenni (com demostra l'Informe d'Evolució del Finançament Educatiu a Catalunya elaborat per CCOO).

Amb aquesta realitat, amb llums i ombres, la Federació d'Educació de CCOO de Catalunya creu ratificada la seva decisió d'impulsar una ILP que garanteixi l'estabilitat de les inversions educatives i el compliment dels compromisos de la Llei d'Educació de Catalunya, la LEC, assolint com a mínim un 6% del PIB per a la inversió educativa.

3.- LES RÀTIOS A CATALUNYA, LES MÉS ALTES DE L'ESTAT

Històricament, els indicadors educatius catalans eren millors que les mitjanes estatals. Per exemple, al llarg del segle XX, l'indicador bàsic llavors constatable, la **taxa d'analfabetisme**, era molt inferior a la mitjana estatal, mostrant una millora enorme entre el 1900 i el 1960, amb un gran compromís educatiu de tota la ciutadania, especialment a Barcelona, on aquesta mitjana solia ser la meitat. Aquests indicadors són els factors bàsics per a una societat sociocultural i socioeducativament avançada. Cosa que continua caracteritzant el conjunt de la nostra societat i constitueix un pòsit, un punt positiu de partida per al nostre sistema educatiu.

La permeabilitat social, la problemàtica associada a la integració d'amplis col·lectius, la realitat d'**una Catalunya multicultural i la seva millor atenció, hauria d'haver comportat un esforç inversor més gran en educació.** Però malauradament no ha estat així i hi ha diversos exemples: la manca d'implementació de l'educació inclusiva amb garanties, els grans índexs de segregació escolar, la poca atenció als centres de màxima complexitat, l'abandonament escolar prematur, la manca de places públiques a l'FP i el desajustament que es dona entre la demanda i l'oferta, la desinversió en les partides de la universitat pública i de la recerca o els mateixos resultats educatius, entre d'altres, mostren **un camí inadequat**, que pot condicionar a mitjà termini **l'educació, la formació i la qualificació de moltes persones** del nostre país.

Aquest és un camí que difícilment es pot corregir, si els actuals indicadors educatius bàsics, **com la "ràtio alumnat/unitat", "alumnat/professorat" o "inversió per estudiant"** han passat en aquests anys a ser molt pitjors que les mitjanes estatals. **Una tendència que pot ser irreversible**, si no es posen els mitjans adequats, que ha portat la Federació d'Educació de CCOO a impulsar l'actual **ILP de reclamació d'un mínim del 6% del PIB català per a l'educació** que garanteixi un finançament suficient i que, per tant, compleixi el compromís contret de la disposició segona de la LEC. Aquest assoliment seria una aproximació per aconseguir revertir aquesta realitat.

Aquest punt pretén fer un repàs a la situació dels indicadors: "alumnat/unitat" i "alumnat/professorat" en relació amb les mitjanes estatals i traduir-los **en les necessitats d'unitats i personal del sistema educatiu català als ensenyaments de Règim General**, per equiparar-se amb les mitjanes estatals en ambdós indicadors essencials.

Ràtios Alumnat per Unitat als Centres Públics de Catalunya

Els centres públics de Catalunya tenen de mitjana global segurament **les ràtios d'alumnat més grans per unitat del conjunt de l'estat en l'actualitat** i només en el cas de l'Educació Especial ocupen una posició intermèdia entre totes les Comunitats. **Són les més grans de l'estat a l'ESO i els Cicles Formatius de Grau Mitjà** i les segones més altes a l'Educació Infantil i Primària (major a Madrid), Batxillerat (major a Andalusia) i Cicles Formatius de Grau Superior (major a la Comunitat Valenciana).

A les següents taules es fa una comparació de les "ràtios" catalanes amb les mitjanes estatals en els diferents nivells educatius, així com **una aproximació a les "unitats**

teòriques” que, per a cada nivell, suposaria estar en la mitjana estatal, així com l'excés d'alumnat sobre aquesta mitjana.

Les xifres per a “ràtios” i “unitats/grups” són les que figuren a les estadístiques de “*Datos Avance de Centros educativos de la Estadística de las Enseñanzas no universitarias*”, publicades el 29 de juny de 2022.

Taula 1.- Ràtios Alumnat/ Unitat als Centres Públics de Catalunya i mitjana de l'estat el curs 2021/2022, i diferència entre ambdues

Nivell Educatiu	Ràtio 2021/22 Catalunya	Ràtio 2021/22 Espanya	Diferència a Alum./ Unitat	Diferència percentual
2n Cicle Ed. Infantil	20,8	19,0	1,8	+9,5%
Educació Primària	22,3	20,0	2,3	+11,5%
Educació Especial	4,8	4,8	=	=
ESO	28,0	23,8	4,2	+17,6%
Batxillerat	28,3	25,4	2,9	+11,4%
CFG Mitjà	25,5	19,5	6,0	+30,8%
CFG Superior	23,7	20,3	3,4	+16,7%

Amb la citada excepció de l'Ed. Especial, les “ràtios” mitjanes catalanes són considerablement superiors a les mitjanes estatals, sobretot als ensenyaments secundaris. Les altes mitjanes mostren també que, evidentment, **darrere d'aquestes xifres s'oculta una realitat concreta en què, en diversos nivells educatius, nombroses unitats i grups de molts centres han superat les relacions màximes legals establertes per a cada nivell.**

Taula 2.- Excés d'alumnat a cadascun dels nivells educatius on se supera la ràtio mitjana estatal

Nivell Educatiu	Dif Alumnat curs 21/22	Unitats curs 21/22	Alumnat sobre la mitjana
2n Cicle Ed. Infantil	1,8	6.592	11.866
Educació Primària	2,3	14.026	32.260
Educació Especial	=	554	-----
ESO	4,2	7.915	33.243
Batxillerat	2,9	2.367	6.843
CFG Mitjà	6,0	1.963	11.778

CFG Superior	3,4	1.834	6.236
TOTAL		35.251	102.226

Un total de **44.126 alumnes d'Ed. Infantil i Primària** excedien de la mitjana estatal a les escoles públiques de Catalunya i **58.100 estudiants ho feien als centres de Secundària**, fins a totalitzar **102.226 persones** incloses en els seus centres públics per sobre d'aquesta mitjana estatal.

Taula 3.- Unitats equivalents per nivell educatiu

Nivell Educatiu	Alumnat sobre la mitjana	Ràtio mitjana estatal	Unitats equivalents necessàries
2n Cicle Ed. Infantil	11.866	19,0	625
Educació Primària	32.260	20,0	1.613
ESO	33.243	23,8	1.397
Batxillerat	6.843	25,4	269
CFG Mitjà	11.778	19,5	604
CFG Superior	6.236	20,3	307
TOTAL	102.226		4.815

Caldria crear l'equivalent a 2.238 unitats d'Educació Infantil i Primària i 2.577 d'Ensenyaments Secundaris, en total 4.815 unitats noves, per igualar la ràtio mitjana catalana d'alumnat/unitat amb la mitjana estatal.

Necessitats associades a les Ràtios Alumnat per Professor/a als Centres Públics de Catalunya.

Hi ha poques estadístiques oficials sobre un aspecte tan significatiu com les "ràtios" de professorat, que, per exemple, no apareixen a les taules ministerials dedicades específicament a la seva quantificació. No hi ha dades oficials concretes sobre professorat/unitat, malgrat que és, per exemple, la definició per determinar els mòduls de professorat en els diferents nivells de l'ensenyament concertat i, encara que es poden fer càlculs propis, estan limitats per l'existència de jornades parcials. Les úniques dades oficials, prèvia transformació de tota la plantilla a jornades completes, fan referència a la proporcionalitat alumnat/professorat, i procedeixen de l'edició 2022 del document de

síntesi “Les xifres de l'Educació a Espanya”, que ofereix dades del curs 2020 /2021 (taula B.3.7).

Com en el cas anterior, les ràtios **alumnat/professorat de Catalunya** són, amb les de Madrid, les més altes de l'Estat a escala global. A les escoles d'Infantil i Primària són les més altes i al conjunt de centres de secundària són superades per Madrid i per Múrcia.

Taula 4.- Ràtios Alumnat/ Professorat en Centres Públics de Catalunya, mitjana d'Espanya el curs 2020/2021 i diferència entre ambdues

Tipologia de centre/ Nivell Educatiu (1)	Ràtio 2020/21 Catalunya	Ràtio 2020/21 Espanya	Diferència Alum./ Professorat	Diferència percentual
Infantil	6,6	7,2	-0,6	-8,3%
Col·legis Inf i Primària	13,4	11,7	1,7	14,5%
Centres de Secundària	10,9	9,8	1,1	11,2%
TOTAL (2)	11,6	10,4	1,2	11,5%

Les estadístiques sobre professorat s'agrupen per tipologia de centres: Infantil, Infantil més Primària, Primària més ESO, ESO més Batxillerat més FP... Entenem que les tres xifres que apareixen al document esmentat es refereixen a centres d'educació infantil (molt majoritàriament 0-3 i caldria entendre que inclou altres professionals), col·legis públics d'Infantil i primària i centres d'ensenyament secundari.

Excepte en el cas de l'Educació Infantil, les ràtios a escoles i centres de secundària són clarament deficitàries en relació amb les mitjanes estatals.

Taula 5.- Evolució de les ràtios Alumnat/Professorat a Centres Públics de Catalunya entre els cursos 2020/21 i 2009/2010 (1)

Tipologia de centre/Nivell Educatiu (1)	Ràtio 2020/21 Catalunya	Ràtio 2009/10 Catalunya	Diferència Alum./ Professorat	Diferència percentual
Infantil	6,6	8,1	-1,5	-18,5%
Col·legis Inf i Primària	13,4	12,3	+1,1	8,9%
Centres de Secundària	10,9	10,2	+0,7	6,8%
TOTAL (2)	11,6	11,0	+0,6	5,5%

Veure nota de la taula anterior

Taula 6.- Evolució de les ràtios Alumnat/Professorat en Centres Públics d'Espanya entre els cursos 2020/21 i 2009/2010 (1)

Tipologia de centre/ Nivell Educatiu (1)	Ràtio 2020/21 Espanya	Ràtio 2009/10 Espanya	Diferència Alum./ Professorat	Diferència percentual
Infantil	7,2	9,1	-1,9	-20,9%
Col·legis Inf i Primària	11,7	12,1	-0,4	-3,3%
Centres de Secundària	9,8	9,2	+0,6	6,5%
TOTAL (2)	10,4	10,4	=	0%

1. Les dades del curs 2009/2010 pertanyen a l'edició de l'any 2012 del mateix document del Ministeri (taula B.3.8).

Amb l'excepció de l'E. Infantil l'evolució de les ràtios alumnat/professor **ha anat clarament a pitjor a Catalunya des de l'any 2009, en què es va aprovar la LEC**, sent especialment significatiu aquest deteriorament a les escoles públiques catalanes, mentre que la mitjana espanyola millorava lleugerament i la proporcionalitat el curs 2009/10 era molt similar a la mitjana estatal (12,3 per 12,1 alumnes/professorat) a les escoles d'Infantil i Primària.

Els efectes del Decret Wert als centres d'**Ensenyaments Secundaris han suposat un increment d'aquesta ràtio també al conjunt de l'Estat, encara que el deteriorament és una mica més gran al conjunt de Catalunya.**

Plantilla necessària per poder igualar les diferents “ràtios” dels centres públics catalans amb les mitjanes estatals

A les taules següents, intentem quantificar l'increment de plantilla necessari perquè les “ràtios” alumnat/unitat i alumnat/professorat de Catalunya s'equiparin a les mitjanes estatals.

Aconseguir aquesta equiparació de totes dues, juntament amb la de la mitjana d'inversió per estudiant, és el pas immediat i intermedi que proposem a la **ILP per a una “Llei de Garanties del Finançament del Sistema Educatiu Català. Per un mínim del 6% per a l'Educació”**, que impulsem la Federació d'Educació de CCOO de Catalunya.

Taula 7.- Necessitats de plantilla associades a les Ràtios Alumnat per Unitat a les Escoles Públiques de Catalunya

En el cas de les escoles, ja hem comentat a la Taula 3 que caldria l'equivalent a **2.238 unitats addicionals** als col·legis catalans per igualar la mitjana estatal. En termes d'alumnat, a la Taula 2 hem conclòs que l'excés del mateix a les aules dels col·legis catalans s'eleva a **44.126** alumnes, l'atenció dels quals, en termes de plantilla, amb les mitjanes estatals d'alumnat per professor/a (Taula 4), suposaria:

Càlcul plantilla addicional (1)	Excés d'alumnat sobre mitjana estatal	Mitjana estatal de ràtio alumnat/ prof.	Professorat necessari
Col·legis Educació Infantil i Primària.	44.126	11,7	3.771 mestres/es

Taula 8.- Necessitats de plantilla associades a les Ràtios Alumnat per Unitat als Centres d'Ensenyament Secundari de Catalunya

Càlcul plantilla addicional (1)	Excés d'alumnat sobre mitjana estatal	Mitjana estatal de ràtio alumnat/ prof.	Professorat necessari
Col·legis Educació Infantil i Primària.	58.100	9,8	5.929 prof.

1. En ambdues taules, dades d'alumnat del curs 2021/22 i de professorat del 2020/21

A la Taula 2 s'ha exposat que l'excés d'alumnat sobre les mitjanes estatals en el conjunt dels ensenyaments secundaris ascendeix a **58.100 estudiants i un equivalent a 2.577 unitats addicionals**.

En resum, **equiparar** la "ràtio alumnat per unitat" catalana a la mitjana estatal **exigiria l'equivalent a 4.815 noves unitats o 9.700 noves persones docents**.

Per tant, instem al Departament d'Educació a assumir una disminució generalitzada de les ràtios a totes les etapes perquè sinó estem condemnant l'alumnat actual a no gaudir d'aquesta imprescindible mesura fins a l'any 2035. I proposem que el curs

vinent 2024-25 la ràtio màxima al primer curs de l'ESO i als cicles formatius de grau bàsic sigui de 20 alumnes per grup classe i a la resta d'ensenyaments postobligatoris es faci una reducció progressiva de les ràtios fins a arribar a unes ràtios que permetin una educació amb qualitat, uns millors resultats acadèmics i una veritable educació inclusiva i equitativa.

Un exemple claríssim de les altes ràtios que tenim en moltes zones de Catalunya és la ciutat de L'Hospitalet.

L'Hospitalet és la segona ciutat amb més població del país, que es troba en emergència d'escolarització permanent. En aquest informe en detallem alguna de les dades més preocupants i demanem solucions i compliment de les inversions a la Generalitat de Catalunya.

CCOO ja fa dos anys i mig que vam declarar l'emergència d'escolarització a la ciutat de L'Hospitalet i amb les dades que tenim ara per ara manifestem que el problema continua i en certes zones de la ciutat inclús s'agreuja. La ciutat té una sobreocupació ordinària que afecta el 65% de les seves places totals i a un 100% de les places a la zona Nord de la ciutat. La matrícula viva només a Primària ja ha estat al voltant dels 2500 alumnes. Hi ha un total de 19 bolets (grups extraordinaris) només a l'educació primària. Arrosseguem aquest dèficit des de fa més de tres cursos escolars, i tot això comporta angoixa i sobreesforços continuats per part del professorat fins l'esgotament.

Un dels motius és la manca de centres educatius i que les inversions que les administracions van prometre l'octubre de 2022 per al 2023 no s'han dut a terme. Pel que fa a les infraestructures, no s'ha construït ni s'han començat les obres planificades pel 2022. L'escola Milagros Consarnau està esperant ser reformada i també les altres escoles del Pla d'urgència. Manquen com a mínim quatre escoles de primària noves a la ciutat (tres d'elles només a la Zona Nord) i un institut nou. L'escola Paco Candel encara està en barracons, així com l'Institut Escola Maria Miret, i part de l'IE Pere Lliscart, IE Puig i Gairalt i I. Jaume Botey. Cinc escoles i un Institut de la ciutat del Pla d'urgències tenen caducades la seva edificabilitat i, malgrat l'acord del Govern de l'octubre del 2022, cap de les obres promeses ha començat.

El risc de segregació escolar és molt alt: manquen SIEI suficients per atendre l'alumnat de diverses tipologies amb una reserva de places superiors a la mitjana de la ciutat, falta personal a l'EAP on treballen amb ràtios superiors a la mitjana del país i també manquen places per l'alumnat d'I2.

És per això que demanem:

- L'acompliment de l'acord de govern d'inversió publicat el 2022, amb la reforma integral de l'escola Milagros Consarnau i parcialment amb l'IE Pere Lliscart.
- La construcció de l'escola Paco Candel.

- L'eliminació de barracons dels centres afectats.
- La construcció de quatre centres educatius de primària i un nou institut per eliminar les sobreràtios, respectar les ràtios a 13 a 20 alumnes, l'eliminació dels grups extraordinaris (bolets) i poder absorbir la matrícula viva de cada any.
- Un acord parlamentari per promoure una llei d'excepcionalitat que permeti adequar alguns espais de la ciutat per poder-hi construir els centres educatius necessaris.
- El Parlament ha d'atendre amb urgència el conjunt de necessitats educatives amb un pacte d'inversions on govern, ajuntament i la part social liderin aquestes iniciatives.

Aquest inici de curs 23/24 només a infantil i primària comença amb 539 sol·licituds d'alumnes que cal escolaritzar a la ciutat de manera urgent i a secundària no estem pas millor amb 337 peticions fora de termini.

4. FORMACIÓ PROFESSIONAL, MÉS INVERSIÓ JA!! ATUREM EL DESEQUILIBRI ENTRE L'FP PÚBLICA I PRIVADA

Des de **CCOO denunciem que el creixement de l'oferta d'FP a la privada és notòriament superior al de la pública**. A nivell global, des de 2018, l'FP ha crescut en un 28'7% en el nombre d'alumnat matriculat, en la pública 6,9 punts en grau mitjà i 20,5 en grau superior, en canvi les dades del creixement en centres privats s'eleva a 23,3 punts en grau mitjà i 61.9 punts en grau superior.

Catalunya és una de les comunitats amb menys alumnat matriculat a cicles formatius de grau superior públics, amb un 64,4%, i la que té menys alumnat en grau superior no presencial, amb un 24.4%. Malauradament, també té el dubtós honor de liderar els nivells més alts de tot l'estat pel que fa a la formació no presencial en centres privats, amb més d'un 50% del total de l'alumnat, tant en grau mitjà com en grau superior (10.289 estudiants de grau mitjà, d'un total de 18.422, i 29.230 alumnes en grau superior, d'un total de 50.318).

És necessari i urgent que el Govern i el Departament inverteixin en oferta pública presencial i no presencial (IOC) d'FP inicial, per garantir una oferta suficient i equilibrada territorialment, amb l'avenç de la prospectiva i d'un mapa d'FP real. Considerem que és un bon camí l'iniciat enguany amb l'augment de dotació de la formació ocupacional que s'ha situat en un augment de pressupost del 40% per formació adreçada especialment a les dones, joves i persones sense estudis postobligatoris per millorar les seves capacitats laborals. Per prevenir i evitar que aquesta situació es continuï donant i aturar la tendència que ja va marcar un estudi del CEDEFOP de 2021 que augura per al 2030 un descens de la població activa i un excés de població amb baixos nivells de qualificació, cal una aposta clara per l'FP inicial pública que en garanteixi el seu accés a tota la població, la supressió de les traves i vies en la preinscripció i de les taxes en la matrícula als cicles formatius de grau superior que expulsen de l'FP a les persones més desfavorides.

Pel que fa a la **preinscripció i matrícula a cicles formatius**, en espera de poder valorar les dades del curs actual, 23-24, manifestem que el Departament **ha de continuar en la recerca d'un procés de preinscripció més àgil i entenedor per l'alumnat i les famílies i amb garanties d'accés per a tothom** per lluitar decididament contra un atur juvenil, que amb dades d'aquest mes de juliol s'ha incrementat un 2,5% respecte de fa un any i d'aquest mateix mes. Un atur que afecta majoritàriament les dones que representen el 58% de les persones aturades. Cal acabar amb la doble via de preinscripció als cicles formatius de grau mitjà (CFGM). Tot i que s'han anat introduint millores a la via de continuïtat sempre hi ha col·lectius que en surten perjudicats, com ara l'alumnat que s'ha matriculat a un CFGM i vol fer canvi a un altre CFGM, també entre els mateixos col·lectius inclosos en la mateixa via de continuïtat com és el cas de les persones que s'han presentat a la prova d'accés i volen cursar CFGM amb alta demanda. També cal acabar **amb la mala pràctica d'usar les sobreràties a FP per disminuir l'oferta pública**. És inadmissible que des del Departament es redueixin grups d'un cicle formatiu comptant amb l'aplicació de la ràtio màxima (de fins a 35 alumnes) i la resta d'alumnat que no ha pogut entrar queda fora del sistema o és empès cap a un centre privat si s'ho pot permetre.

MILLOREM LES CONDICIONS DEL PROFESSORAT D'FP. ACTUALITZACIÓ ACORD FP 1999!

Aquest curs es presenta amb molts canvis normatius i organitzatius i reptes per a l'FP, com la posada en marxa dels centres d'FP integrada, l'elaboració de la nova ordenació d'FP de Catalunya i dels nous currículums d'FP.

Des del primer moment CCOO hem apostat per **uns centres d'FP integrats públics i motor de l'FP** que connectin i coordinin l'FP presencial i no presencial (IIOC) amb una oferta que s'enxarxi en tots els territoris. Els centres d'FP integrats han de comptar amb una nova organització i amb les coordinacions necessàries per dur a terme la seva activitat amb garanties, alhora han d'incorporar una diversitat de professionals que facin possible dur a terme els diferents graus de l'oferta formativa i serveis. L'Acord dins del Marc del Diàleg Social de desembre de 2022, va representar un inici del camí d'avançar en FP mitjançant la negociació, amb el compromís del Govern de destinar 14,5M€ a garantir el manteniment de les places públiques i a augmentar-les almenys en 257 nous grups, desplegar l'orientació educativa i professional i també va adquirir el compromís d'aprovar un pla d'inversions per a la creació i reconeixement dels centres d'FP integrada, en la comissió rectora del Sistema FPCAT. L'acord de concertació de la Planificació de l'FP de març de 2023, ha estat un pas endavant, de molts que caldrà donar, per millorar l'accés a les persones i a la seva formació i qualificació professionals. L'esmentat acord, del qual som signants CCOO, recull en el preàmbul l'entesa amb els i les professionals de l'FP i incorpora com a prioritat el compromís d'actualitzar l'Acord de la Formació Professional de 1999 i l'equiparació retributiva del personal tècnic d'FP amb el professorat de secundària.

Ara la pilota és a la teulada del Departament d'Educació que no pot defugir més la negociació col·lectiva a la mesa sectorial **i l'actualització de l'Acord d'FP de 1999**, negociació a la qual el mateix Govern s'ha compromès. La situació i organització dels centres educatius ha canviat molt des de 1999, per citar-ne alguns exemples: el professorat d'FP té un nou perfil i funcions, aviat entren en funcionament els centres d'FP integrada, l'FP Dual es generalitza de cara al curs vinent i els centres d'FP tenen actualment una extensa carta de serveis a la qual han de fer front sense recursos. A més a més, el personal docent no té hores per realitzar coordinacions, projectes i tutories (ordinària i dual) amb la sobrecàrrega que representa en hores de dedicació i ha d'assistir i implementar al seu centre el treballat en les nombroses xarxes d'FP (que han crescut de manera exponencial i descontrolada). També cal tenir en compte la situació del professorat de l'IIOC en plantilla que es troba sobrecarregat i exposat, a través dels DOIGC que en regulen la seva organització, a abusos de presencialitat i de sobrecàrrega de feina (coordinacions i elaboració de material, entre altres) alhora que segueix la precarització i abús del professorat col·laborador que realitza les seves funcions dins del marc de "l'encàrrec de servei" amb una indemnització que mai s'ha actualitzat des de la seva creació. CCOO hem denunciat aquesta situació, ja que considerem que legalment no és aplicable l'"encàrrec de servei" atès que el professorat col·laborador té un caràcter habitual i permanent en un temps determinat.

Una vella reivindicació que el Departament va deixar pendent, defugint la negociació aquest juliol passat i ara a l'inici de curs, és arribar a un acord que doni sortida a les reivindicacions que fins al moment li hem presentat des de la plataforma sindical que

inclou **l'equiparació del Professorat Tècnic de Formació Professional (PTFP)** al Professorat d'Educació Secundària i **l'equiparació dels Mestres de Taller d'Arts Plàstiques i Disseny** al Professorat d'Arts Plàstiques i Disseny.

És una reivindicació que el Departament ha d'entomar i no demorar-ne més la negociació, juntament amb la resta de reivindicacions de reversió de les retallades cròniques que encara tenim pendents. El Departament no ha fet els deures per l'equiparació del PTFP, tot just i en un altre ordre de coses acaba de finalitzar el termini ordinari d'integració del PTFP que s'ha desenvolupat en ple estiu i en mes de vacances, i ha estat el més tardà de tots els territoris de l'estat. Ara cal continuar amb agilitat amb el procés del termini extraordinari que segons la nostra proposta de CCOO hauria de restar obert de manera indefinida i hauria d'haver abastat al professorat funcionari en pràctiques i al professorat funcionari interí (per la qual cosa hem interposat recurs contenciós administratiu al RD d'Integració estatal i a la Resolució del Departament).

L'equiparació salarial al cos PES la sol·licitem pel col·lectiu PTFP i també pel professorat que passa a formar part del nou cos d'Especialistes en sectors singulars de l'FP. Exigim al Departament negociació immediata i compromís, sobretot en un context de manca dramàtica de professorat d'FP de diferents especialitats i de manera alarmant d'Informàtica o Electricitat i Electrònica. L'equiparació ha de ser completa, sense termini d'aplicació i s'ha de reprendre ipso facto la negociació per arribar a la situació que ja s'està donant en diferents comunitats en les quals l'acord i/o el compromís d'acord ja estan pràcticament tancats com és el cas de Galícia, a més d'algun territori que ja fa temps que s'aplica com en el País Basc

Perquè ser professor/a d'FP sigui atractiu, cal una millora de les condicions de treball!!

5. EDUCACIÓ INCLUSIVA AMB GARANTIES I AMB QUALITAT

Les CCOO sempre ens hem posicionat clarament a favor de l'educació inclusiva amb garanties perquè aconseguir una societat inclusiva per a totes les persones està en el nostre ADN i una de les eines més importants que tenim per assolir-ho és un sistema educatiu realment inclusiu.

Ens emmarquem també en la Convenció del 20 de novembre de 1989 dels Drets de l'Infant. Allà ja es va situar clarament els quatre principis bàsics: la no discriminació (article 2), l'interès superior de l'infant (article 3), el dret al seu desenvolupament (article 6) i el dret a la participació infantil (article 12). Volem fer esment també de l'article 23 que parla dels drets dels infants amb discapacitats i dels articles 28 i 29 que parlen del dret a l'educació.

I dins d'aquesta introducció volem afegir que **l'educació no ha de ser un privilegi**, sinó que el nostre sistema educatiu ha d'atendre les necessitats d'aprenentatge de tots els infants, joves i persones adultes posant especial atenció en els que tinguin més necessitats educatives especials o específiques o es trobin en un entorn social o econòmic vulnerable.

Les propostes que presentem han d'ajudar a millorar l'atenció a l'alumnat i a les seves famílies. **També han de millorar les condicions de les professionals que treballem a l'educació perquè som la clau de volta per avançar en la direcció que pretenem que és la d'aconseguir una societat més equitativa i que fomenti la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.**

A l'octubre farà sis anys de l'aprovació del Decret 150/2017 i des de CCOO sempre hem dit que per poder implementar aquest Decret es requereixen **recursos, transparència en la seva assignació, formació i participació del conjunt de la Comunitat Educativa.** Es necessita que es destini el pressupost suficient per implementar aquest decret perquè la manca de recursos per a l'educació inclusiva comporta conseqüències gravíssimes sobre la vida de les persones i, per tant, és necessari arribar com a mínim al 6% del PIB català per a l'educació.

Aquests són alguns dels diferents aspectes que no s'estan complint en el desplegament del decret:

0-3: Aquesta etapa és clau en el desenvolupament global de l'infant, per aquest motiu cal garantir a tots els nens i nenes la possibilitat de desenvolupar-se en un entorn que tingui en compte les seves necessitats individuals. Als centres d'educació infantil de 0 a 3 anys (llars d'infants i escoles bressol) encara no està incorporada la figura de l'educadora d'educació especial per poder donar resposta a les necessitats d'alguns infants, que tot i no tenir un diagnòstic clar a causa de la seva curta edat tenen necessitats específiques que cal tenir molt en compte per garantir el seu millor desenvolupament. Per poder oferir una educació inclusiva a l'escola bressol també **cal adaptar el currículum** i és primordial **adequar els espais i els materials. Fer una atenció primerenca** i un seguiment individualitzat, a més de fer un acompanyament i suport a les famílies. **També és bàsic augmentar els recursos humans** per poder garantir una educació més individualitzada. Per tant, un aspecte clau per aconseguir-ho és **baixar les ràtios.** Ens sorprèn que s'abaixin

les ràtios a I3 i a I4 i no es plantegi baixar-les a I2 quan els infants d'aquesta edat tenen unes necessitats d'atenció individualitzada molt més grans. Un altre aspecte important per poder parlar d'una educació inclusiva real, seria oferir més **formació a les educadores** i la necessitat de disposar a l'escola de **professionals especialitzats** com logopedes, psicòlogues, fisioterapeutes...

Aules d'Acollida: Durant aquests darrers anys, **aquest recurs ha minvat de manera generalitzada**. Aquest fet **ha comportat greuges a l'alumnat nouvingut** i ha restat igualtat d'oportunitats. Aquest recurs ha estat realment essencial per implementar amb èxit el model d'immersió lingüística, del que aquests últims anys tant se'n parla i promoure l'ús social de la llengua catalana fora dels centres educatius. **L'oralitat d'una llengua necessita la seva pràctica contínua** i en escoles on la llengua catalana no és la llengua familiar de l'alumnat es necessita treballar en grups petits per consolidar els aprenentatges. A més, la dotació de docents en aquestes aules es produeix només a inici de curs i, **per tant, si arriba alumnat nouvingut un cop el curs s'ha iniciat, no s'augmenta la dotació d'aules d'acollida** al centre. Certament, s'ha fet una excepció amb l'alumnat ucraïnès que ha arribat a alguns centres perquè s'ha atorgat alguna dotació extra, però majoritàriament **aquestes dotacions són inferiors a les requerides** (per exemple, en un centre amb 19 alumnes nouvinguts només s'ha dotat amb ½ docent). També cal que l'alumnat de llengües no romàniques pugui romandre més anys a l'aula d'acollida i que aquest recurs s'ofereixi també al cicle inicial de primària, ja que ara només s'ofereix a partir de tercer de primària.

SIEIs (suports intensius per a l'escolarització inclusiva): A causa de les retallades del 2012 es va perdre mitja dotació de personal docent a secundària que **ja s'hauria d'haver recuperat fa molts anys**. La ràtio de les SIEIs era de 8 alumnes al principi i després va pujar a 10. Als centres ja es veu clarament que la ràtio **hauria de tornar a 8**. A més a més, la dotació de SIEI es considera un recurs temporal i els docents que hi treballen estan en comissió de serveis. Per tal de millorar la qualitat cal que siguin llocs estructurals i que els centres on hi hagi una SIEI rebin una dotació econòmica extra per a l'adquisició de materials pedagògics.

CREDA (logopedes): El Decret 150/2017 preveia que els CREDA havien d'estar dotats almenys amb 545 professionals. La dotació actual només és de 435. **Aquest nombre tan baix de personal de logopèdia perjudica molt l'alumnat** i moltes famílies decideixen portar als seus fills i filles a un servei privat. Malauradament, les famílies que no tenen els recursos econòmics per fer-ho es queden sense la prestació del professional amb les conseqüències que es generen per a l'aprenentatge dels infants.

CEEPSIR: La transformació dels actuals Centres d'Educació Especial en centres proveïdors de serveis i recursos **és una de les mesures més importants d'aquest Decret**. Des de CCOO hi hem donat suport, però amb les premisses que el **personal** d'aquests centres pugui disposar **de la formació necessària** i que es **negociés** amb la representació sindical els canvis laborals que representa, cosa que no ha succeït. En l'actualitat, ja hi ha 43 centres que estan fent aquestes funcions de CEEPSIRs. Caldria revisar també les ràtios dels centres d'educació especial.

Personal de Suport Educatiu: Per atendre l'alumnat al llarg de la seva etapa educativa i especialment aquell que té necessitats educatives específiques, hem d'assegurar que les professionals que tenen a càrrec la seva educació estiguin ben formades i qualificades. El sistema de Formació Professional ha d'habilitar nous cicles de Grau Superior que formin professionals competents per assumir la diversitat de les aules i l'acompanyament al llarg de la vida. **En concret volem proposar que s'implanti un nou Cicle de Grau Superior d'Educahores d'Educació Especial.**

L'Atenció Educativa Domiciliària (AED) atén actualment al voltant de 250 infants i joves per curs escolar només a Barcelona. **És un recurs del sistema educatiu per acompanyar en l'ensenyament obligatori els infants i adolescents en situacions generades per processos de malaltia de mitja o llarga durada.** Les docents que hi treballen estan educant i compartint vivències amb infants i joves amb malalties físiques o mentals, de vegades molt greus, com càncers, depressions, fòbies, trastorns alimentaris, maltractaments i abusos, intents de suïcidi, etc. Es traslladen als domicilis particulars i **conviuen amb l'alumnat durant moltes hores a la setmana i els acompanyen en la malaltia.** Aquestes professionals **tenen molts problemes per la manca de reconeixement del servei.** El nomenament del personal docent d'AED es fa a través de la borsa sense tenir en compte cap mena d'especialització, ni requisit de coneixements, ni experiència. Per tant, **el Departament està enviant als domicilis, en la majoria dels casos, persones que no han treballat mai com a docents o que no tenen cap formació específica ni experiència amb l'alumnat malalt,** ni amb temes de salut mental i això comporta diàriament situacions molt complicades en les que les persones docents es troben absolutament soles. **El servei no té cap estructura,** les professionals estan molt sovint desbordades, no disposen de cap mena de materials, ni tan sols dels tecnològics, i l'alumnat en la majoria dels casos no té ni ordinadors per treballar, per posar un dels molts exemples. **Fa tres cursos que estem esperant una Resolució del Departament d'Educació, que doni estructura legal al servei, però ara per ara no sabem res d'aquesta proposta de resolució.** El Servei hauria de tenir la consideració de centre educatiu i hauria de tenir una dotació pressupostària per comprar material o fer fotocòpies que moltes vegades paguen les mateixes treballadores. A més, les docents que hi treballen no tenen el complement d'itineràncies, ni el de perillositat del lloc de treball, ni tan sols el de tutoria, ni tampoc la dotació d'ordinador portàtil com la resta de docents dels centres.

Personal vetllador: Des de CCOO no podem acceptar la invisibilitat del **personal vetllador.** El Decret 150/2017 no esmenta res sobre aquest col·lectiu. No sabem si el Departament no el considera part de l'Educació Inclusiva o bé si tenen la intenció de fer-lo desaparèixer a mitjà termini. **Fa molts anys que ja vam denunciar la situació de subcontractació d'aquest personal i durant aquest temps hem demanat al Departament d'Educació que internalitzi la totalitat d'aquest servei.** No existeix cap argumentació organitzativa ni pedagògica que justifiqui aquest model. El 2018 vam realitzar una reunió amb el Departament que davant la nostra crítica de la inexistència d'aquest personal al decret, **ens va informar que no volien cronificar aquesta externalització,** però, a hores d'ara, encara no s'ha produït cap canvi. Des de CCOO continuarem demanant una solució mentre el personal vetllador continuï **patint precarietat, retallada d'hores de feina, no pugui formar-se** en el Departament i no pugui assistir a les reunions de coordinació amb la resta de companyes que atenen

l'alumnat. Aprofitem aquest espai per demanar iniciar immediatament les converses sobre aquest col·lectiu per negociar la recuperació del servei sense afectacions laborals per les persones que ara mateix l'estan prestant.

Cal afegir que aquest col·lectiu està dins del Conveni de Lleure i que les seves funcions poc tenen a veure amb el Lleure Educatiu i molt amb l'Educació Inclusiva, un altra contradicció sense sentit. A més a més, l'abril del 2020 es va aprovar al Parlament de Catalunya que s'establiria un calendari per a la internalització del perfil professional de Vetllador/a, perquè durant el curs 2020-21 aquestes professionals passessin a formar part de les plantilles dels centres. Ara com ara, continuem amb més de 2.500 treballadores a tot Catalunya, realitzant una tasca fonamental a les nostres escoles, en unes condicions de greu precarietat econòmica i organitzativa. **Un personal externalitzat que fa funcions pròpies de l'escola inclusiva dins de l'horari lectiu**, i contractat per la temporalitat del curs escolar, amb jornades molt parcialitzades (ens podem trobar contractes de 5 hores setmanals) i fraccionades, distribuïdes a vegades entre diferents centres, i que poden anar variant durant el curs i reduir-se d'un curs per l'altre. **La proposta des de CCOO és crear una Taula de Negociació per internalitzar aquest perfil de professionals.** Amb l'externalització l'únic que s'ha aconseguit és precaritzar la seva situació laboral.

Des del curs escolar passat ens hem trobat amb una nova figura, **la Vetlladora Sanitària** que fa tasques sanitàries amb els infants que requereixen cures per problemes de salut o discapacitat física durant l'horari lectiu. A aquesta nova figura, igual que a la vetlladora, se li adjudiquen unes hores setmanals per cobrir aquestes tasques, que normalment no són més de 7 hores setmanals. Aquestes treballadores sanitàries estan contractades per empreses del lleure, tot i que duen a terme tasques sanitàries. **Des de CCOO considerem que aquest perfil és totalment inadmissible, donat que està molt allunyat de la figura de la infermera escolar** (amb estabilitat i formació sanitària), que és el perfil que necessita l'alumnat i la proposta que des del sindicat posem sobre la taula. Considerem que la figura de la infermera escolar seria molt més adient per l'alumnat amb necessitats sanitàries i també per a fer funcions de promoció de la salut a tots els centres educatius. **Insistim en la necessitat que el Departament presenti públicament l'Acord marc de col·laboració entre el Departament d'Educació i el Departament de Salut.** Continuem tenint alumnat amb necessitats sanitàries als centres educatius, sense garantir-los el seu dret a l'atenció sanitària de qualitat que requereixen.

6. LA LLENGUA CATALANA A L'EDUCACIÓ GARANT DEL COMPROMÍS, LA IGUALTAT I LA COHESIÓ SOCIAL.

CCOO ens reafirmem amb el **model d'escola catalana** que perseguim: **pública, de qualitat, laica, inclusiva, democràtica, en català i en contra de la segregació** per qualsevol motiu, també per motiu de llengua. En aquest inici de curs manifestem que la defensa de **l'escola inclusiva i del model d'immersió lingüística** (que considerem vigent com una aproximació a la forma natural d'aprendre la llengua) **són clau en la lluita per la igualtat i la cohesió social i per fomentar el compromís** de tots els infants i joves de Catalunya amb tota la comunitat.

El coneixement de la llengua ha d'anar unit al seu reconeixement i alhora al compromís de la **ciutadania d'usar-la en les diferents àrees de la seva vida i en els diferents formats. Una societat tan diversa** com la nostra, formada per persones de diferents orígens fa necessari que **el plurilingüisme** que la societat actualment requereix **es construeixi a partir i entorn de la llengua pròpia de Catalunya, el català**, com a eix i amb el reconeixement de les llengües familiars i la promoció de l'aprenentatge de més llengües.

Així doncs, les administracions han de garantir no solament el coneixement de la llengua catalana sinó també el seu ús. Tot i això, segons el nostre parer les entitats i organitzacions també tenim responsabilitat en aquesta qüestió, així com el deure cívic de promoure l'ús de la llengua catalana. **CCOO** va exercir aquesta responsabilitat i, des de ben aviat i fins ara, ha elaborat **materials** en català que permetessin el seu **ús en les relacions laborals** i en l'activitat sindical. Ha treballat per fer publicacions en català i ha **col·laborat amb el TERMCAT**, centre de terminologia de la llengua catalana, per procurar que els reculls especialitzats de termes incloguessin les **expressions** de la realitat **del món del treball** i, molt **especialment, de les dones treballadores**. Ha contribuït a construir cultura i memòria compartida.

Denunciem i lamentem que des de fa temps, sobretot aquests darrers cursos, **l'escola continua sent un camp de batalla de la judicialització i de l'ús partidista de la llengua**. Començant per la sentència del TSJC ratificada pel TS que introduïa l'obligatorietat d'almenys d'un 25% del castellà en tots els centres educatius, l'aprovació pel Parlament de la llei del català a l'escola i la seva impugnació, el degoteig de sentències del TSJC que continua aplicant el percentatge almenys del 25% de castellà en centres concrets i l'actualment en relació al projecte de decret del Règim lingüístic del sistema educatiu.

CCOO en referència **al projecte de decret del Règim lingüístic del sistema educatiu**, en informació pública en aquests moments, considerem que ha de donar resposta i seguretat jurídica als aspectes següents:

- una baixada de ràtios per poder fer atenció individualitzada, un nou concepte d'aula d'acollida amb un projecte universal d'acollida escolar, la dotació de recursos necessaris als CFA, i la incorporació de professionals als centres, com ara ELIC.
- no pot persistir el redactat actual de la normativa que menysté i deixa al marge als ERE i l'FP (la qual inclou l'FP de Grau Bàsic que forma part de l'educació bàsica)

perquè el projecte no contempla res relacionat amb l'FP quan és la porta d'entrada per a la preparació i sensibilització de la necessitat de l'ús del català al món laboral.

- pel que fa al nivell de llengua del personal docent i l'obligatorietat del C2 a partir del curs 24-25, volem expressar que és un factor important, però en cap cas ha de recaure el pes exclusivament en aquest requisit. La sensibilització vers la importància de l'ús de la llengua catalana al centre passa per fer també un treball conjunt amb tota la comunitat educativa. El personal dels centres educatius necessitem formació (per treballar la competència lingüística, metodològica i per a la sensibilització), de manera planificada i en hores de centre, que no sobrecarreguin més al col·lectiu.

Des de **CCOO continuarem treballant** per generar **consensos entorn de la llengua catalana i el seu ús en l'educació**, amb la nostra participació en tots els espais de debat i proposta de la comunitat educativa, com és el cas de Somescola, amb l'objectiu de continuar avançant en propostes que en garanteixin la seva vehicularitat i la protecció jurídica i els recursos necessaris per a l'aplicació dels projectes lingüístics de centre.

No volem finalitzar aquest text sense expressar unes paraules de record per la Carme Junyent, lingüista de referència i experta en llengües minoritzades que ens ha deixat recentment. La Carme Junyent ens ha llegat el seu darrer article que tracta sobre el "bon morir" (el dret a morir-se en català) nosaltres continuarem lluitant pel "bon viure" en la nostra llengua (en català) i en el cas de l'escola en una escola que garanteixi el coneixement i el reconeixement de la llengua catalana, la igualtat, l'equitat i la cohesió social.

7. LA IGUALTAT A L'EDUCACIÓ HA DE SER UNA PRIORITAT

En els darrers anys la lluita feminista ha assolit un punt d'inflexió a la nostra societat amb un clam col·lectiu que reivindica una igualtat efectiva entre homes i dones i l'eradicació de qualsevol mena de violència masclista. També la lluita per la defensa dels drets de les persones LGTBI està avançant amb passes fermes. En els darrers temps s'han fet avenços legislatius importants amb l'objectiu de pal·liar i compensar aquestes desigualtats, però encara queda molt camí per recórrer. Malauradament, **ho comprovem cada dia que es produeix un assassinat masclista**, quan recordem les dades de bretxa salarial o quan presenciem actes de violència masclista en directe com el de l'expresident de la Federació espanyola de futbol.

En el sector de l'educació, un sector especialment feminitzat, també es produeixen situacions de discriminació. **El poc valor social que es dona en general a la cura de les persones** o a algunes professions educatives en concret comporta la precarització de molts llocs de treball del món educatiu, com per exemple al 0-3, al lleure educatiu o a l'atenció a la discapacitat, que són una peça clau en el desenvolupament i la formació de les persones. **La Federació d'educació considerem prioritària una millora de les condicions laborals especialment en aquests sectors**, on la parcialitat, la temporalitat i la precarietat en els salaris són la norma, i reivindiquem a tots els nivells (administracions, negociació col·lectiva, plans d'igualtat) el **reconeixement social** d'aquestes professions.

Un altre aspecte discriminatori present a l'educació és que, tot i ser un sector especialment feminitzat, ens trobem **una desproporció d'homes en els càrrecs directius o en els llocs de treball més valorats socialment, com les direccions** dels centres educatius, les inspeccions educatives o les càtedres de les universitats. És força freqüent en els centres educatius que en una plantilla formada en la seva pràctica totalitat per dones, la direcció estigui ocupada per un home. També sembla força anacrònic, per exemple, que hi hagi una **única dona ocupant el càrrec de rectora en el conjunt de les set universitats públiques d'aquest país**.

El sector de l'educació, com tota la societat, **tampoc està lliure de violència** per raó de sexe, de gènere o d'orientació sexual. Desgraciadament, són més habituals del que sembla les situacions de violència o d'assetjament tant entre companys i companyes, com per part de superiors o en l'àmbit de l'alumnat i poques vegades es denuncien.

CCOO, com a sindicat feminista, tenim el compromís de treballar per aconseguir una societat més justa, lliure de discriminacions i violències i volem incidir en aquest sentit en tots els àmbits en els quals podem participar.

Així doncs, CCOO, a través de la representació legal dels treballadors i treballadores i dels plans d'igualtat, estem **treballant a cada empresa de l'àmbit educatiu per promoure mesures concretes per afavorir la igualtat real**, eliminant les diferències de condicions laborals entre homes i dones, trencant sostres de vidre que impedeixen que les dones puguin promocionar, afavorint la implantació i l'ús de mesures de conciliació familiar tant pels homes com per les dones i desmuntant els estereotips que feminitzen unes professions i masculinitzen unes altres, entre d'altres. També estem fent seguiment dels

protocols sobre assetjament sexual o per raó de sexe en l'àmbit laboral i promovent els protocols sobre assetjament a persones LGTBI.

Des del sindicat hem fet una aposta important per participar en les comissions negociadores de les empreses on s'estan negociant plans d'igualtat i que no tenen representació sindical amb l'objectiu de vetllar perquè es compleixi la normativa, **s'elaborin plans d'igualtat amb garanties** i aconseguir que les plantilles s'organitzin i puguin fer el seguiment dels acords assolits. Actualment, estem negociant a tota Catalunya **53 plans d'igualtat en l'àmbit educatiu**, en empreses sense representació sindical, però també hem estat presents en totes les comissions d'igualtat allà on tenim representació.

En l'àmbit públic continuem treballant en la negociació dels plans d'igualtat en les administracions públiques, tant de la Generalitat com de l'Ajuntament de Barcelona, i en les meses sectorials, reivindicant el compromís i la inversió necessària, per complir amb l'objectiu d'arribar a una igualtat real.

Però des de CCOO, com a sindicat sociopolític que som, també volem incidir en l'àmbit educatiu, perquè l'educació és l'element transformador i l'eina de canvi més potent que una societat pot tenir per arribar a un canvi cultural tan important com el que hem d'assolir en matèria d'igualtat. Si no aconseguim erradicar del pensament col·lectiu els estereotips de la societat patriarcal, mai podrem tenir una societat realment igualitària. Cal oferir eines a infants, joves i adults en formació per reconèixer, analitzar i lluitar contra tota mena de discriminació i violència per raó de sexe, de gènere o d'orientació sexual.

Per aquest motiu, a **la Federació d'educació considerem que la coeducació és fonamental en tots els àmbits**(aules, patis, temps de migdia, extraescolars, famílies) i en tots els nivells educatius (des de l'etapa 0-3 a l'àmbit universitari i la formació professional). La coeducació no pot, però, limitar-se a uns quants recursos web per a la implementació de forma individual a les aules, en funció del criteri de cada persona docent. **La coeducació ha de ser un element central a tots els centres educatius, integrat dins del projecte de centre**, on tota la comunitat educativa es formi i participi obligatòriament, i dotat amb els recursos necessaris per portar-lo a terme. Aquests programes haurien de tenir com a eixos principals aconseguir la capacitat crítica davant el sexisme, el respecte a la diversitat, la capacitat per al canvi, l'autonomia personal i la independència econòmica, juntament amb la responsabilitat domèstica i la igualtat en l'àmbit públic, el lideratge en igualtat i l'empoderament de les dones, així com una educació afectiva i sexual en igualtat.

Aquest curs, el Departament d'Educació pretén **implantar la figura de la persona referent de coeducació, convivència i benestar emocional** en els centres públics, **sense garantir ni el crèdit horari ni el complement pel càrrec** i posant en el mateix sac funcions molt importants i molt diferents, com si cap d'elles fos prou important per si mateixa. CCOO demanem el reconeixement, la dotació horària i el cobrament de la figura de la coordinació en coeducació separada de la coordinació de benestar emocional i convivència.

8. EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I AMBIENTAL

El canvi climàtic és una realitat innegable que afecta cada dia més a les nostres vides i que es fa patent en nombrosos fenòmens meteorològics extrems: sequeres, altes temperatures, freds gèlids, pluges torrencials, tornados, huracans... Hi ha causes constatades que estan provocant aquest canvi climàtic: transport contaminant, edificacions energèticament insostenibles, alta generació de residus, sistema alimentari no sostenible en agricultura i ramaderia, malbaratament d'energia, desforestació... Nombrosos estudis de les administracions públiques denoten la vulnerabilitat de les nostres costes i territoris pel canvi climàtic. A partir de 2050, si no ho impedim, s'inundaran zones costaneres, com per exemple el Delta de l'Ebre, a part del perill de desertificació. **És urgent, per tant, prendre mesures que incideixin en aquests aspectes o serà irreversible paraitzar aquesta terrible situació.**

Actuacions individuals poden reduir la "petjada contaminant" que generem com a individus, però aquestes ofereixen amb freqüència només resultats testimonials. **És necessari que els governs actuïn de manera dràstica** o aquesta situació irreversible portarà a la humanitat a un gran patiment.

Els poders públics han de realitzar polítiques globals que incideixin en el nostre medi ambient. El Departament d'Educació ha d'assumir aquesta responsabilitat. Així, al costat d'altres àmbits, s'han de desenvolupar mesures legislatives des del sector de l'educació i la Federació d'Educació de CCOO exigeix que s'apliquin de manera urgent i sense dilació perquè no disposem de temps per a salvar el nostre planeta.

Necessitem una renovació integral de les instal·lacions, perquè de poc serveix educar en sostenibilitat amb uns edificis obsolets energèticament. A més, segons indica la mateixa Comissió Europea la majoria de les renovacions energètiques que es fan actualment, actuen només sobre l'1% de l'eficiència energètica, quan és possible arribar al 60%. **És per això que els centres educatius haurien de tenir un programa de renovació que fos ambiciós**, i que realment impliqués un canvi de paradigma pel que fa al consum energètic.

Dins del Pacte Verd Europeu s'inclou la prioritització d'aplicació d'aquestes renovacions als centres educatius. Això implicaria tant l'origen de l'energia (aerogeneradors, plaques solars, etc.), com la reducció del consum, una situació cada vegada més urgent tenint presents les conseqüències del canvi climàtic, pel que fa a temperatures, on **tenim uns centres educatius que impedeixen tenir unes condicions òptimes per a l'acció educativa.**

Sabem que les mesures necessàries no poden provenir en exclusiva de l'àmbit educatiu, però aquestes han de sumar-se a altres múltiples actuacions. Revertir el canvi climàtic ha de ser, per tant, l'eix central de les polítiques governamentals en tots els seus àmbits. L'educació, com històricament ha jugat un important paper en altres nombrosos aspectes transformadors, ha de ser agent crucial d'aquest urgent canvi. Hem de modificar el nostre model organitzatiu en l'ocupació i en hàbits de vida, perquè moltes actuacions que duem a terme són insostenibles.

Mesures en l'àmbit educatiu per a revertir el canvi climàtic. Què exigim urgentment des de CCOO?

A la llum de l'emergència climàtica, la Federació d'Educació de CCOO considera extremadament necessari que el Departament d'Educació dugui a terme les següents mesures urgents:

1. Elaboració d'un **Pla urgent d'actuació d'emergència climàtica en educació**. Aquest ha de comptar amb el pressupost necessari i ha de substituir l'insuficient Pla d'adequació al canvi climàtic presentat el curs passat. El document actual del Departament es basa en un marc teòric que com a molt podria ser el punt de partida per aplicar mesures de debò, les quals, no desenvolupa ni pressuposta. De fet, lluny d'això, només especifica el Pla d'organització de centre (POCAT) per altes temperatures, externalitzant les conseqüències de les onades de calor a les direccions, les quals només tenen al seu abast solucions pal·liatives com obrir o tancar persianes i finestres.

Aquest pla hauria d'actuar de forma immediata i coordinada amb la resta d'administracions per tenir uns centres educatius sostenibles. Necessitem instal·lacions amb eficiència energètica per reduir fins a un 60% el consum actual; amb patis i entorns educatius verds i pacificats; que reutilitzin les aigües de pluges; que funcionin amb energia verda a través de plaques solars i/o aerogeneradors, creant comunitats energètiques al seu entorn, etc.

També hauria de descarbonitzar els entorns educatius, desenvolupant projectes educatius d'entorn que apostin per un urbanisme al voltant dels centres educatius lliures de contaminació, és a dir, sense cotxes i amb més espais verds. Aquests entorns han de ser espais complementaris als patis, creant sinergies i activitats entre els mateixos centres i el barri i/o carrers propers a aquests, combinant espais amb mobiliari urbà que convidi, tant a l'estada, com al joc.

2.- Tots els centres educatius i de formació han de comptar amb un **Pla específic educatiu de foment de la sostenibilitat del medi ambient** que contempli continguts curriculars sobre el respecte i cura del medi ambient, incloent-hi la conscienciació en l'ús racional del consum, i tallers i activitats extraescolars.

3.- **Creació de departaments** de medi ambient en els centres educatius i equips de treball amb coordinadors/es, que, amb els participants, disposin de càrrega horària per al seu desenvolupament amb reconeixement i valoració administrativa per la seva implantació i desenvolupament.

4.- Implantació de Centres Integrats d'FP basats en el creixement d'**ofertes de cicles formatius relacionats amb la sostenibilitat i el medi ambient** que potenciïn un nou teixit productiu, incloent-hi formació professional per a l'actualització laboral mitjançant formació presencial i amb un especial increment de semipresencial entre persones adultes. Això ha de comportar el corresponent creixement de plantilla.

5.- Increment dels recursos de funcionament dels centres educatius perquè en tots els nivells educatius es disposin de **llibres de text en sistema de préstecs** i s'adquireixin **equips informàtics** per a l'alumnat i per al treball docent amb el grup-classe.

6.- **Eliminació en els centres educatius dels materials i envasos d'un sol ús** per, en aquest ordre, Reduir, Reutilitzar, i en última instància, Reciclar. Això hauria d'anar acompanyat d'una gestió sostenible de residus. Amb l'ús de contenidors de reciclatge en tots els centres educatius amb retirada dels residus per part de les administracions públiques.

7.- **Consum d'aliments de proximitat** en les cafeteries dels centres i menjadors escolars mitjançant **cuines i menjadors de gestió directa**. Disseny de **menús ecosaludables** en els centres educatius que es basin en l'alta proporció de verdures i fruites, el consum moderat de carn i l'absència d'aliments processats i begudes ensucrades. Eliminació de les màquines expenedores de vendes i consum d'aliments processats.

8.- Reducció de la mobilitat geogràfica de l'alumnat mitjançant l'**escolarització en les seves zones educatives no àmplies**, valorant-se com a criteri prioritari la proximitat del domicili per a fomentar el transport a peu.

9.- Modificació de la normativa que possibiliti l'**acumulació horària** del professorat i persones treballadores dels centres educatius, especialment en el cas de contractes a temps parcial o reducció de jornada, evitant-se al seu torn les jornades partides. Així com les **permutes per places més properes al lloc de residència** entre el personal interí i funcionariat per reduir desplaçaments.

10.- **Creació del delegat o delegada mediambiental**. Aquesta figura permetria fer acció sindical per acompanyar a l'administració en l'adaptació al canvi i conscienciar a les treballadores i treballadors.

9. DEMANDES PELS DIFERENTS SECTORS EDUCATIUS

a) EL 0-3, LES ESCOLES BRESSOL

CCOO considerem l'educació infantil en **l'etapa 0-3 com a eina de cohesió social i igualtat d'oportunitats**, defensem que és un servei educatiu essencial amb impactes molt positius en la reducció de desigualtats educatives, socials i de gènere. En aquest sentit, tant els marcs europeus com la nova Llei d'educació estatal (LOMLOE), recullen que cal assegurar **una oferta pública suficient** i assequible del primer cicle d'educació infantil i avançar cap a la universalització i gratuïtat, prioritzant la infància en situació més vulnerable.

El Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 5/2004 la qual, a través d'una iniciativa legislativa popular, **creava 30.000 noves places d'Escola Bressol de titularitat pública**. Aquesta llei tenia la intenció de fer un primer pas cap a una oferta pública ajustada a la demanda real i reforçava la idea que l'educació en **la petita infància**, entre el naixement i els 3 anys, **era clau pel bon desenvolupament de les persones**.

La Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC), en l'article 56, reconeix les escoles bressol com a part de l'educació Infantil amb l'objectiu de promoure el desenvolupament global de les capacitats dels infants durant els primers anys de vida, a l'inici del procés d'aprenentatge, i de prevenir i compensar els efectes discriminatoris de les desigualtats d'origen social, econòmic, cultural o d'aprenentatge.

El Departament d'Educació va elaborar el Mapa de 0-3, tenint en compte la complexitat i les característiques de cada municipi, i va establir les fórmules de finançament per als ajuntaments per tal de facilitar la creació i el manteniment de les places previstes a la Llei. Això va permetre incrementar l'oferta pública de places educatives de 0 a 3 anys. Aprovada la Llei del 2004, el 14 de febrer del 2005, es va signar el Primer Acord Marc entre la Generalitat de Catalunya, la FMC i l'ACM, referent al finançament per a la creació de noves places públiques i per al sosteniment d'aquestes, en els centres de titularitat de les corporacions locals, on s'establia una aportació de la Generalitat de 1800 €/infant//any per al seu funcionament.

En aquest sentit, el 19 de novembre de 2010 es va signar el segon Acord Marc, referent al finançament del sosteniment de les places públiques de les llars d'infants de titularitat de les corporacions locals i s'establia de nou una aportació de la Generalitat de 1.800€ per infant per al curs 2010-2011. L'acord preveia que el cost de les Escoles Bressol Municipals es finançaria a parts iguals entre les famílies, els ajuntaments i el Departament d'Educació. Per la qual cosa s'establia que el cost de la plaça de l'escola bressol era de 5400€ infant/any i 1/3 del cost havia de ser finançat per la Generalitat. Segons aquests acords la Generalitat havia de finançar amb 1.800€ el curs 2011/12. No ho va fer i va reduir el finançament unilateralment, passant de 1.800€ a 1.600€ i fins a 1.300€ i el 2012 es va amenaçar amb 1.000€ **per acabar en els 875€**.

A partir del curs 2012/2013 el sosteniment de les Escoles Bressol Municipals passa a ser una suplència espontània de les quatre Diputacions catalanes. En l'article 198, recull que l'educació 0-3, en tant que no és programàtica ni ve condicionada a l'obtenció de titulació, és de competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya. Aquesta obligació de

sosteniment s'ha d'articular, tal com estableix la llei, **mitjançant els convenis que el Departament d'Educació signava amb els ens locals**. Aquest fet va originar una despesa extraordinària per part dels Ajuntaments catalans i que va acabar fent que aquests ens locals iniciessin accions legals per garantir l'acompliment de l'esmentat acord. Després d'anys de procediments judicials, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va acabar dictaminant sentència 946/2017, la qual **dona la raó als ens locals** i condemnava la Generalitat de Catalunya a pagar els deutes per la gestió de les escoles bressol des de 2012.

L'any 2019 Save the Children va publicar un informe en el qual conclouia que l'etapa 0-3 a Catalunya era cada **cop més classista**, ja que només el 38,4% dels infants catalans de 0 a 2 anys estaven escolaritzats. Afegia que el cost, la burocràcia, la rigidesa organitzativa i el component cultural eren les barreres que **impedien l'accés al primer cicle d'infantil a la petita infància d'entorns més vulnerables i advocava per la tarifació social**.

El president de la Generalitat de Catalunya, Pere Aragonès, en el debat d'investidura es va comprometre a impulsar la gratuïtat de l'educació dels zero als tres anys i en el Debat de Política General celebrat a finals de setembre de 2021 va anunciar la gratuïtat per a les famílies pel curs 2022-23 de l'escola bressol pública, l'anomenat I2. D'aquesta manera el Govern pretén iniciar la fase de procés de gratuïtat de l'escola bressol **sense tenir en compte en cap moment els municipis, ni la part social**.

El finançament realitzat pel Departament d'Educació pel curs passat de les escoles bressol **s'ha basat en pagar 3.200€ per plaça** i any als Ajuntaments en els I2, declarant que amb aquest import la Generalitat cobreix $\frac{2}{3}$ del cost de la plaça i condicionant el seu pagament als municipis a què el preu públic de l'escolarització per a les famílies sigui zero, **tot i que en realitat no cobreix el cost de la plaça d'un infant**. A més el Departament d'educació ha finançat la gratuïtat 10 mesos quan les escoles bressol donen servei durant 11 mesos. Aquest fet ha causat que els municipis s'hagin hagut de fer càrrec del mes de juliol en els millors dels casos i que, si el municipi no s'ha fet càrrec, moltes famílies no hagin portat els infants a l'escola el mes de juliol. Aquest fet pot comportar conseqüències el curs que ve i així ho va anunciar les empreses gestores i municipis. També la gratuïtat de l'I2 el curs passat ha fet que augmentés la matriculació per aquest curs escolar 2023-2024 en un 8,4%.

La política de terços que havia implementat el tripartit es cobria amb el pagament de la Generalitat de Catalunya, de les famílies i al món local, i el 2010, la Generalitat de Catalunya finançava les escoles bressol amb 1800€ per any i plaça. A 2022, el plantejament del Departament és finançar amb un import de 1600€. Import que resulta insuficient en molts municipis per a finançar el terç de l'escolarització que estan fent front actualment les famílies i que suposa una rebaixa del cost reconegut fa 12 anys, passant de 1.800 a 1.600€. A més, molts ens locals han augmentat els serveis i han garantit una millor qualitat, **fant que el preu per plaça d'escola bressol arribi fins als 6.000€** en diferents municipis i fins a 7.400€ a la ciutat de Barcelona.

Des de CCOO denunciem que en els costos que la Generalitat considera cofinançar no incorpora els recursos imprescindibles per a fer realitat i continuar avançant en l'educació inclusiva. Això és especialment rellevant **en una etapa on la detecció i l'atenció precoç són clau tant per al present com pel futur desenvolupament dels infants**. Amb aquest

plantejament de la Generalitat, l'atenció a les necessitats especials no forma part de l'escolarització, quan tenim un decret d'educació inclusiva que cal desplegar, també en aquesta etapa.

CCOO continuem denunciant la precarietat laboral de les persones que treballen en aquesta etapa educativa, ja que ens trobem amb treballadores amb un grau superior que cobren el salari mínim, amb unes condicions laborals pèssimes, unes ràtios elevadíssimes i una càrrega horària inadmissible. Recordem que estem davant d'un sector feminitzat i, com passa la major part de les vegades, les feines que fem les dones són les menys valorades i on es cobren els sous més baixos. Amb aquest enfocament es podria donar a entendre que el govern vol donar valor a una etapa educativa sense tenir en compte a les treballadores que la duen a terme. Cal tenir clar que són elles les que tenen cura i eduquen els nostres infants i les que alhora viuen en situació de pobresa cobrant moltes d'elles només 1000 euros bruts mensuals. **Des de CCOO demanem des de fa anys, un conveni del 0-3 a nivell autonòmic que encara no s'ha aconseguit per les escoles bressol privades i municipals de gestió externalitzada a les quals actualment se'ls aplica el conveni estatal.** Creiem que ara és el moment!

A més d'aquest conveni que ha de reforçar els drets laborals de les treballadores, CCOO hem sol·licitat al Departament d'Educació la constitució d'una **Taula general del 0-3 per negociar i treballar per un model educatiu de qualitat i d'equitat, però encara no n'hem rebut resposta.**

Mentre aquests canvis van arribant, CCOO continuarem reivindicant una millora en els sous, horaris i conciliació familiar. **A més d'aquestes millores, també cal reduir les ràtios per possibilitar una qualitat educativa real. Pel primer cicle de l'educació infantil les recomanacions europees són de 6, 9 i 15 per cada nivell educatiu, quan ara com ara són de 8, 13 i 20, segons el Decret 0-3.** Malgrat aquestes recomanacions, els pressupostos del Govern de la Generalitat del 2022 només han previst la reducció de les ràtios pel nivell d'I3, però no han previst res per l'etapa del 0-3 en conjunt. Els informes de l'organització independent Education Endowment Foundation (EEF) revelen que cal una reducció significativa de les ràtios perquè hi hagi un impacte en l'aprenentatge de l'alumnat. Una reducció marginal no és suficient.

Des de CCOO treballarem per la unió de tot el col·lectiu, juntament amb les famílies, i així deixar enrere la precarietat d'algunes de les treballadores del 0-3. **Lluitarem pel reconeixement de la tasca professional i per la valoració d'aquesta etapa educativa tan transcendental per tots els aprenentatges al llarg de la vida.**

b) PERSONAL DOCENT DE L'EDUCACIÓ PÚBLICA.

El curs passat vam aconseguir la recuperació de l'horari lectiu previ a les retallades (23 hores a primària i 18 hores a secundària) i amb aquesta la incorporació de 3566 docents més als centres educatius. Aquesta fita va suposar una millora important de les condicions laborals del personal docent i també una millora significativa per a la qualitat de l'educació.

Malauradament, la resta de retallades no s'han aconseguit revertir perquè la negociació amb el conseller Josep González Cambray va ser molt difícil, va mostrar mala fe negociadora i va dilatar les reunions de negociació en el temps fins que finalment el van cessar. La incorporació de la nova consellera Anna Simó es va produir al juny i en aquell moment les reunions de negociació es van aturar. **A partir d'ara li demanem a la consellera Simó que ens torni a seguir unes negociacions esperem que ara sí siguin reals.**

Des de CCOO continuarem lluitant i negociant fins a aconseguir la reversió de la resta de reivindicacions que fem perquè suposaran una millora no només de les condicions laborals dels docents, sinó de la qualitat de l'educació que reben els infants, joves i adults de la nostra societat.

Per altra banda, CCOO celebrem que aquest any 2023 s'han estabilitzat 12.859 places docents a través del concurs de mèrits i 14.238 estan en procés d'estabilització a partir del concurs extraordinari d'oposicions, gràcies a l'acord que CCOO vam signar l'any 2021 amb el govern espanyol. I ara s'està veient que teníem raó quan dèiem que aquest acord d'estabilització no deixaria ningú al carrer. Després hem continuat negociant el procés d'estabilització amb el ministeri i amb la conselleria d'educació i hem aconseguit que s'incorporin algunes de les nostres demandes històriques com són: mateixos temes a tots els tribunals d'una mateixa especialitat i que la unitat didàctica es portés preparada de casa i no in situ durant 4 hores a partir d'una proposta del tribunal. Continuarem defensant que l'accés a la funció docent i la provisió de llocs de treball siguin més transparents i equitatius.

Les principals reivindicacions del personal docent dels centres públics no universitaris són:

1. Més personal a tots els nivells educatius.

- Baixada de ràtios a tots els nivells i pel curs 24-25 s'ha de fer efectiva a 1r d'ESO, 1r CFGM, 1r CFGS i 1r Batxillerat.
- Ampliació de les plantilles docents i del personal de suport educatiu per a una millor atenció de la diversitat i per fer efectiu el decret 150/2017 del sistema educatiu inclusiu.

2. Reversió de les retallades dels darrers anys.

- Retorn de la reducció de dues hores lectives al personal major de 55 anys.
- Recuperació del reconeixement del primer estadi de 9 a 6 anys, i del segon als 12 anys i del tercer als 18 anys i fer-ho de manera retroactiva.
- Recuperació dels ajuts del Fons d'Acció Social.
- Recuperació del Pla de Pensions.
- Recuperació del complement econòmic per anar de colònies, crèdits de síntesi i estades a l'estranger.

3. Estabilització de les plantilles.

- Millora del sistema d'oposicions amb proves no eliminatòries.

- Màximes garanties de transparència en les convocatòries d'oposicions: eliminació del repartiment de les places per tribunals, criteris de correcció clars, públics i uniformes, presència de les delegades sindicals en el procés...
- Creació d'un pacte de continuïtat per a les persones majors de 55 anys o amb més temps treballat.

4. Calendari escolar

- Retirada de l'avançament del curs escolar.
- Oficialitzar que el juliol sigui un mes destinat a la formació.

5. Borsa de treball

- Nomenaments diaris.
- Obertura permanent de la borsa de treball de totes les especialitats.

6. Millora del sistema de provisió de llocs de treball i més democràcia als centres.

- Retirada del Decret 39/2014, de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir els perfils i la provisió dels llocs de treballs docents i del Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent.
- Retirada urgent de la Resolució EDU/1852/2021, d'11 de juny, per la qual s'estableixen els criteris per a la utilització del procediment de selecció de candidats per part de les direccions dels centres, el procediment telemàtic per a la comunicació de llocs vacants o substitucions i la selecció de personal interí docent, i el barem de valoració dels mèrits.

7. Seguretat i salut laboral

- Adopció de mesures efectives i sostenibles per fer front a les elevades temperatures i onades de calor que pateixen als centres. El departament es mostra passiu davant l'emergència climàtica. Aquest hauria de permetre als centres, d'acord amb la seva autonomia, l'adopció de mesures organitzatives i econòmiques per pal·liar els efectes de les altes temperatures.
- Utilització dels fons europeus per l'erradicació del fibrociment i la implementació de sistemes de ventilació natural i mecànica als centres.
- Creació d'un grup paritari de treball per establir noves mesures davant l'increment de les agressions de l'alumnat al personal educador amb l'objectiu de garantir la seguretat i salut.
- Pla d'actuació i mesures relacionades amb la salut mental del personal treballador i de l'alumnat als centres educatius.
- Aplicació del mètode PSQCAT21 per a l'avaluació dels riscos psicosocials. Inexplicablement, el Departament d'Educació és l'únic departament de la Generalitat que utilitza un altre mètode.
- Modificació del Protocol d'Assetjament Psicològic laboral per evitar la indefensió de les persones: que es pugui recórrer contra la resolució de la Secretaria General del

Departament i que s'acati el que determini la comissió investigadora de Funció Pública.

8. Permisos i complements

- Recuperació i millora dels permisos i llicències de conciliació entre la vida familiar i laboral (naixement de fill o filla, cura de persones amb discapacitat...).
- Reconeixement i cobrament de totes les coordinacions i tutories (cotutories, tutories de pràctiques...).
- Creació, reconeixement, dotació horària i cobrament de la figura de la coordinació en coeducació separada de la coordinació de benestar emocional i convivència.

9. Formació

- Augment de la inversió en formació de professorat.
- Major oferta de places a màsters de formació per al professorat de secundària
- Major oferta per la formació per a les direccions a centres públics.
- Participació de les organitzacions sindicals a la comissió de formació del Departament d'Educació.

10. Formació professional i ensenyaments de règim especial

- Aturada de la reforma curricular de la Formació Professional.
- Equiparació de les condicions de treball i retribucions de tot el professorat de Formació Professional.
- Reducció d'hores lectives suficients, tutoria ordinària de grup, d'FCT i d'FP Dual.
- Reconeixement d'hores lectives per les diferents coordinacions de projectes en els centres d'FP.
- Equiparació de les condicions de treball de tot el personal docent dels centres d'ensenyament artístics. Regulació específica i reconeixement del professorat d'ESDAP.

11. Millora de les condicions de treball del personal docent que treballa als serveis educatius, a les Escoles Oficials d'Idiomes, Escoles d'Adults i ZER.

c) PERSONAL LABORAL DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ

Pel que fa al personal laboral voldríem fer notar la importància de la tasca desenvolupada pel personal d'atenció educativa dels centres públics (PAE) i la manca de reconeixement existent. Com a personal d'atenció educativa reivindicuem el nostre paper a les escoles i unes condicions laborals que permetin el desenvolupament en condicions de les nostres tasques. Són aquests motius els que han fet que exigim al Departament espais de negociació per desbloquejar situacions que anem reivindicant fa anys i que sembla que ara podem tirar endavant:

- Volem poder clarificar les funcions de les **Tècniques d'Educació Infantil (I3)** que no s'han revisat des de l'any 2006, l'any de la seva creació.

- Així mateix, denunciem la situació de les **Tècniques d'Educació Infantil de les ZER**, ja que estan fent funcions de tutores d'aula sense la revisió de les seves funcions i el reconeixement econòmic corresponent.
- En la Mesa Tècnica d'Educació Inclusiva volem concretar les ràtios del **Personal Educador d'Educació Especial** tant en centres d'educació especial com en els centres de primària i secundària.
- Continuem reivindicant que les actuals **Auxiliars d'Educació Especial** passin a ser Educadores, ja que estan realitzant les mateixes funcions que aquestes.
- Tanmateix, en el **col·lectiu de les Llars d'Infants** és necessari revisar les ràtios d'alumnes i l'horari del personal educador, perquè en molts casos no disposen del temps necessari per dur a terme les tasques pròpies com a tutores, patint una sobrecàrrega física i psíquica, a causa de les ràtios elevades i la manca de suports. Des de CCOO considerem que l'etapa 0-3 és una etapa educativa fonamental en el desenvolupament dels infants i per aquest motiu demanem una revisió del model existent.
- És necessari destacar l'increment quantitatiu del nombre de **Personal Laboral Docent**. Actualment, a més del professorat de religió catòlica, s'han incorporat els especialistes de Formació Professional i el personal de les escoles concertades que s'integren a la xarxa pública, sense oblidar el professorat de l'Oriol Martorell, entre d'altres. Cal que s'equipari totalment a les condicions laborals i econòmiques d'aquest personal laboral amb les del personal funcionari docent.
- El **procés d'estabilització** ha permès assolir la fixesa a molts treballadors i treballadores i ara queda pendent el concurs de trasllats i la promoció interna que s'està treballant amb la Funció Pública i permetrà posar fi a la situació d'abús de temporalitat per part de l'administració per no haver convocat ofertes públiques des de fa anys.
- Considerem necessari i urgent **un increment pressupostari destinat al personal laboral** que possibiliti la contractació de nous professionals i abordar les millores proposades que han de millorar i dignificar les condicions de treball i de vida.
- Coincidim plenament amb els companys i companyes docents pel que fa a les mesures de salut laboral que reivindicuem conjuntament en l'àmbit negociador de la Paritària de **Salut Laboral** i que es concreten en:
 - Adopció de mesures efectives i sostenibles per **fer front a les elevades temperatures** i onades de calor que pateixen als centres. El departament es mostra passiu davant l'emergència climàtica. Aquest hauria de permetre als centres, d'acord amb la seva autonomia, l'adopció de mesures organitzatives i econòmiques per pal·liar els efectes de les altes temperatures.
 - Utilització dels fons europeus per **l'erradicació del fibrociment** i la implementació de sistemes de ventilació natural i mecànica als centres.
 - Creació d'un grup paritari de treball per establir **noves mesures davant l'increment de les agressions de l'alumnat al personal educador** amb l'objectiu de garantir la seguretat i salut.
 - Pla d'actuació i **mesures relacionades amb la salut mental** del personal treballador i de l'alumnat als centres educatius.
 - Aplicació del mètode **PSQCAT21 per a l'avaluació dels riscos psicosocials**. Inexplicablement el Departament d'Educació és l'únic departament de la Generalitat que utilitza un altre mètode.

- Modificació del Protocol d'Assetjament Psicològic laboral per evitar la indefensió de les persones: que es pugui recórrer la resolució de la Secretaria General del Departament i que s'acati el que determini la comissió investigadora de Funció Pública.

d) PERSONAL DEL LLEURE EDUCATIU I SOCIOCULTURAL

Espai del migdia (menjadors escolars)

Un curs escolar més seguim sense avançar en un decret menjador totalment obsolet i que no dona resposta a la realitat que actualment ens trobem als menjadors escolars. El Departament d'Educació continua sense atendre les demandes de CCOO que permetrien un servei de qualitat per tots els infants i joves, i unes condicions dignes per als treballadors i treballadores.

Sembla que l'única interlocució a la qual respon el Departament és la de la patronal del lleure, acceptant la seva demanda d'apujar el preu del menjador, per sobre del creixement del salari dels seus treballadors i treballadores. En aquest sentit, el mes de maig CCOO vam presentar un [informe](#) sobre l'evolució del preu de menjador, ja que aquest curs que s'inicia (2023-2024) el preu màxim passa a ser de 6,91 euros, augmentant un 5,66 % respecte al del curs passat (2022-2023) i gairebé un 9 % respecte del de fa dos cursos. En definitiva, el cost del menjador escolar pot suposar per a una família 1.230 euros per infant durant el curs 2023-2024. A l'informe s'indica que aquest increment del cost del servei de menjador no ha vingut acompanyat d'una política pública que garanteixi un accés equitatiu al menjador escolar, que és, justament amb les activitats complementàries, on més es visualitzen les desigualtats socioeconòmiques que afecten els infants i els joves a Catalunya. Ni tampoc ha estat acompanyat de mesures que evitin que siguin les famílies les que es facin càrrec d'aquestes pujades, en un moment en el qual la crisi de preus està colpejant la situació econòmica d'aquestes.

Per altra banda, aquestes pujades de preus tampoc repercuteixen sobre el salari dels treballadors i treballadores del sector, que durant molt temps han patit la congelació salarial i arrossegueu una gran pèrdua de poder adquisitiu. La pujada del preu del menjador impacta sobre famílies i treballadors i treballadores del sector que no veuen ajustats els seus salaris a la pujada del preu dels aliments. I les empreses del lleure no només no toquen els seus beneficis, sinó que els veuen augmentats amb aquest preu màxim de menjador.

CCOO defensa que hem de caminar cap a un model de menjador escolar que garanteixi l'accés equitatiu dels infants i joves i al qual l'Administració doti amb suficient pressupost tant per evitar que siguin les famílies les que costegin aquest **servei bàsic**, com perquè les treballadores i treballadors puguin treballar en condicions dignes i sortir de la precarietat en què se'ls ha instaurat.

Des de CCOO demanem que s'implantïn aquestes accions:

- Incloure l'espai de migdia en el Projecte Educatiu de cada Centre.

- Participació de l'equip de migdia en el Consell Escolar.
- Reconèixer la condició d'educadores i educadors de les monitores i monitors de menjador.
- Garantir la coordinació entre l'equip educatiu de l'horari lectiu amb el del menjador.
- Personal específic per l'espai del migdia per l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reduir les ràtios per educador/a a l'espai de migdia.
- Garantir que cap alumne/a quedi fora del servei per problemes econòmics.
- Garantir l'aplicació d'unes condicions laborals dignes.

Escola Inclusiva i el Lleure educatiu

Continua les condicions precàries del personal vetllador de les escoles públiques de Catalunya. Les treballadores que donen suport als infants amb necessitats especials viuen cada setembre amb la incertesa de saber si continuaran treballant o quantes hores seran contractades.

Fa molts anys que des de CCOO denunciem la situació de subcontractació i durant aquest temps hem demanat al Departament d'Educació que internalitzi la totalitat d'aquest servei. No existeix cap argumentació organitzativa ni pedagògica que justifiqui aquest model. Des de CCOO continuarem demanant una solució mentre el personal vetllador continuï patint precarietat, retallada d'hores de feina, no pugui formar-se en el Departament i no pugui assistir a les reunions de coordinació amb la resta de companyes que atenen l'alumnat. Aprofitem aquest espai per demanar iniciar immediatament les converses sobre aquest col·lectiu per negociar la recuperació del servei sense afectacions laborals per les persones que ara mateix l'estan prestant.

Cal afegir que aquest col·lectiu està dins del Conveni de Lleure i que les seves funcions poc tenen a veure amb el Lleure Educatiu i molt amb l'Educació Inclusiva, un altra contradicció sense sentit. **A més a més, l'abril del 2020 es va aprovar al Parlament de Catalunya que s'establiria un calendari per a la internalització del perfil professional de Vetllador/a, perquè durant el curs 2020-21 aquestes professionals passessin a formar part de les plantilles dels centres.** Ara com ara, continuem amb més de 2.500 treballadores a tota Catalunya, duent a terme una tasca fonamental a les nostres escoles, en unes condicions de greu precarietat econòmica i organitzativa. Un personal externalitzat que realitza funcions pròpies de l'escola inclusiva dins de l'horari lectiu i contractat per la temporalitat del curs escolar, amb jornades molt parcialitzades (ens podem trobar contractes de 5 hores setmanals) i fraccionades, distribuïdes a vegades entre diferents centres, i que poden anar variant durant el curs i reduir-se d'un curs per l'altre. **La proposta des de CCOO és crear una Taula de Negociació per internalitzar aquest perfil de professionals. Amb l'externalització l'únic que s'ha aconseguit és precaritzar la seva situació laboral.**

Un curs més i no s'ha donat cap pas per regular la figura de la **Vetlladora Sanitària**, personal que fa tasques sanitàries d'aquells infants que requereixen cures per problemes de salut o discapacitat física durant l'horari lectiu. A aquesta figura, igual que a la vetlladora, se li adjudiquen unes hores setmanals per cobrir aquestes tasques, que

normalment no són més de 7 hores setmanals. **Ara per ara, no hi ha constància de les necessitats de formació que acrediti aquest perfil.** Aquestes treballadores sanitàries estan contractades per empreses del lleure, tot i que a compleixen tasques clarament sanitàries.

Des de CCOO considerem que aquest perfil és totalment inadmissible, donat que està molt allunyat de la figura de la infermera escolar (amb estabilitat i formació sanitària), que és el perfil que necessita l'alumnat i la proposta que des del sindicat posem sobre la taula. Considerem que la figura de la infermera escolar seria molt més adient per l'alumnat amb necessitats sanitàries i també per a fer funcions de promoció de la salut i prevenció a tots els centres educatius. Insistim en la necessitat que el Departament presenti l'Acord marc de col·laboració entre el Departament d'Educació i el Departament de Salut que ja fa anys que se'ns diu que està en una fase molt avançada. Continuem tenint alumnat amb necessitats sanitàries als centres educatius, sense garantir-los el seu dret a l'atenció sanitària de qualitat que requereixen.

e) PERSONAL DE L'EDUCACIÓ CONCERTADA

El sector de l'escola concertada a Catalunya consta de 30.000 treballadors i treballadores. És paradoxal que des de la Direcció general de centres concertats, al llarg del curs 22-23 s'hagin portat a terme reunions bilaterals, amb sindicats o patronals, de qüestions que afecten la situació i condicions laborals de les persones treballadores dels centres concertats i que aquestes reunions no es portin a terme de manera trilateral. Per aquest motiu, **tal com hem insistit en cursos anteriors, des de CCOO, considerem prioritària la creació d'una Mesa tripartita formada per administració, patronals i sindicats dels centres concertats,** que possibiliti abordar qüestions tan importants com la situació de les persones treballadores quan hi ha pèrdues d'unitats concertades (taula de recol·locació), situació laboral del personal dels centres concertats que passin a la xarxa pública, acomiadaments a l'estiu de docents interines, ràtios, normatives educatives, etc.

Durant el curs 2022-2023, des del nostre sindicat vam enviar un informe a la Direcció General de Centres Concertats, on vam enumerar les diferències laborals existents entre el professorat de l'escola pública i el professorat en pagament delegat. Diferències molt substancials en la jornada laboral i drets de conciliació familiar. En aquest informe reclamem la plena homologació de condicions laborals entre el professorat de les xarxes pública i concertada, tal com va quedar recollida en la disposició transitòria segona de la LEC després de les exigències sindicals. En aquest sentit, valorem positivament la reunió mantinguda el juliol de 2023 per la Direcció General de centres concertada i els sindicats presents a la mesa negociadora del conveni col·lectiu on les parts ens **instem a treballar, durant el curs 2023-2024, un acord de plantilles a l'escola concertada que possibiliti una millora de la jornada del professorat del nostre sector.**

És necessària la incorporació del personal d'administració i serveis dins del pagament delegat com a un primer pas per aconseguir la seva homologació salarial i de jornada amb les figures equivalents de l'ensenyament públic. Recordem que el personal en situació de pagament delegat ha vist incrementat el seu sou en 2023 i que encara cal negociar la pujada salarial, corresponent al present any, pel personal d'administració i serveis i dels nivells educatius no concertats. Des de CCOO, el nostre objectiu serà exigir a les patronals

de la concertada els increments pactats en l'àmbit estatal, dins el **V acord per l'Ocupació i la Negociació col·lectiva**, signat per CCOO i UGT amb les organitzacions patronals. Recordem que aquest acord, vinculant pels signants, implica que les parts es comprometen a **increments salarials mínims del 4% per a 2023**.

Tot i que considerem positives les condicions implementades pel pagament delegat que han permès l'aplicació de la jubilació parcial als centres concertats durant el curs 2022-2023, **des de CCOO considerem que cal continuar treballant amb l'Administració per la millora de les condicions d'accés a la jubilació parcial durant els cursos vinents**.

Tal com hem fet des que es va possibilitar la integració dels centres concertats a la xarxa pública, **des de CCOO exigim la participació dels sindicats i de la RLT a les negociacions de les condicions laborals des del primer moment de l'inici dels tràmits**.

f) UNIVERSITATS PRIVADES

Al sector de les universitats privades, CCOO manté la seva representativitat, essent la primera força sindical al sector i amb moltes possibilitats d'augmentar-la.

El sector té el conveni caducat i les taules salarials congelades des de 2015. Tractant-se d'un conveni estatal, les negociacions les controla el sindicat majoritari a l'àmbit estatal (USO) i no s'han pogut renovar les taules ni denunciar el conveni amb un mínim de garanties de força a la bancada social.

A Catalunya continuarem lluitant per combatre la **contractació en frau de llei per l'abús dels contractes d'obra i servei** i per la correcta aplicació de la nova normativa de registre de la jornada laboral.

El sector d'universitats privades també es veu immers en les diferents opcions d'aplicació del teletreball (en alguns casos aplicant menys del 30%) per tal de no haver d'aplicar la llei del teletreball, convertint així en un únic dia setmanal aquesta opció sense compensacions econòmiques. També dins el mateix sector i en la varietat de convenis que aquí es contemplen (des de l'estatal a convenis propis), **hi ha una diferenciació molt gran en còmput d'hores totals anuals, tant pel que fa a la docència com pel PAS**. Els contractes a temps parcial del personal docent i investigador i com es finança la recerca és un tema recurrent on el sector haurà d'insistir.

Per acabar, la negociació de convenis propis i del conveni estatal, seran també temes que ajudaran a desenvolupar el que hem anat dient anteriorment, marcant unes pautes a seguir.

g) UNIVERSITATS PÚBLIQUES

Aquest any les universitats públiques ens enfrontem amb el repte de la implementació de la LOSU. Una nova figura contractual del professorat com és el **professorat substitut**. Cal negociar la implantació d'aquesta figura i negociar les bases per a una contractació de

qualitat i **no tornar a convertir aquesta figura en personal precaritzat**. Cal superar la precarització de les plantilles i també el seu envelliment, tant de PAS com de PDI. A més, a les universitats públiques **encara tenim el repte de la recuperació de drets i salaris que vam patir des de les retallades**.

Per mandat de la LOSU també s'han de refer i posar al dia tots els estatuts de les nostres universitats. Pel que fa a les persones usuàries dels nostres estudis superiors **hem de reclamar la gratuïtat dels estudis i una inversió, si cal en beques salari**, per fer possible que tot el nostre jovent pugui gaudir d'aquests estudis.

h) ATENCIÓ A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

El sector de la discapacitat es troba en plena ebullició de possibilitats per aconseguir canvis i millorar. Des de CCOO, estem treballant per aconseguir aquestes millores, tant a nivell laboral com social, a través de la negociació col·lectiva i alhora promovent el debat parlamentari.

A nivell laboral

Actualment estan oberts tots els convenis que s'apliquen en el sector de la discapacitat (escoles, residències i llars residències, tallers, serveis de teràpia ocupacional...). CCOO es marca com a objectiu en aquestes negociacions **recuperar poder adquisitiu i millorar les condicions de treball de les persones treballadores**. Paral·lelament, volem incidir sobre les administracions públiques per trobar un mecanisme que permeti el cobrament dels salaris directament d'aquestes, ja que les entitats privades del sector estan totes concertades o subvencionades mitjançant diners públics.

A nivell legislatiu

CCOO ha participat amb propostes per a l'elaboració de **la Llei del Tercer Sector** i en farà seguiment del seu redactat final i de la seva aplicació. El nostre objectiu és que la regulació per llei de les entitats i empreses que comprèn aquest sector contempli la millora de les condicions laborals dels seus treballadors i treballadores, així com de la situació de les persones que atenen.

També estarem amatents a l'**Avantprojecte de llei del Sistema de Serveis Socials de Catalunya** que es troba en la seva fase inicial d'aportacions de la ciutadania i de les entitats. Cal treballar i avançar per una llei encaminada a ser el quart pilar de l'estat del benestar.

i) ENSENYAMENTS NO REGLATS

El sector s'ha recuperat de la pandèmia, moltes acadèmies arriben al nivell d'ocupació d'abans de la Covid i algunes empreses fins i tot l'han superat. **Un dels problemes principals del sector és el teletreball**, ja que, malgrat un acord sectorial, les persones treballadores han d'assumir en molts casos tots els costos del treball a distància.

El sector no té interlocució directa amb l'administració pública, encara que en moltes ocasions col·labora directament amb ella.

Taules Salarials: vam signar les noves taules Salarials pels anys 2023 i 2024. L'increment acordat entre la part sindical i la part patronal ha estat d'un 3% a aplicar a partir de l'1 de gener de 2023 i d'un 3,5% a partir de l'1 de gener de 2024. Aquesta proposta ha estat valorada per les persones delegades de CCOO del sector i ratificada en consulta per l'afiliació amb un percentatge de vot favorable del 93,8%. Els increments se sumen al 2,5% que ja vam acordar l'any 2022. D'aquesta manera, acumulem un increment salarial d'un 9,3% en tres anys. En les pròximes negociacions hem de millorar els salaris del conveni col·lectiu que són baixos, a més s'ha d'introduir un factor de revalorització dels salaris amb l'IPC.

Contractació: després de la reforma laboral ha desaparegut el contracte d'obra i servei i ha estat substituït pel contracte fix discontinu. Durant aquest curs **esbrinarem si tots els contractes fixos discontinus són conformes a la llei, amb l'objectiu de donar més estabilitat laboral a un sector feminitzat.**

Externalització: des del sindicat volem treballar amb l'administració pública i amb la patronal per abordar el problema de la creixent externalització de tasques de personal docent a l'estranger.

